

PHONG HOA

RA NGÀY THỨ SÁU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MAI

DIRECTEUR NGUYỄN TUONG TAM

ADMINISTRATEUR
PHẠM HUU NINH

ĐẶC BIỆT VỀ NGHỊ-VIỆN: PHẦN THỨ NHẤT

ĐÁNH CỜ NGƯỜI

Lục với An bảy lâu cây cục,
 Hôm hai mươi đánh cuộc cờ người.
 Hẹn rằng đầu gậy mà chơi,
 Cấm dân đen không ai được biết.

■

Bọn phù tá bày ra la liệt,
 Chơi một keo, sống, chết, cũng liều.
 Quân An ít, quân Lục nhiều,
 Hai quân ấy chơi nhau đã nhẫn.
 Thoạt mới vào Lục phi Đồ Thân,
 An vội vàng vén sẵn Tá lên,
 Hai Vĩnh lồng, Lục gác hai bên,
 An cuống quít gènh Ninh phá bí.
 Lục lừa An đương khi bất ý
 Đem ống tiêm độc Hải mà đú đi vô cung,
 An đương mắc nước Vĩnh lồng
 Nước rượu ty đã nở dùng ra chiếu.
 Lục bảo chịu, An rằng chấp chịu,
 Thua thì thua vẫn niu phần hơn.

■

Khi vui nước nước, non non,
 Khi buồn lại giờ nghị hòn, nghị viên.
 Nhất Linh

MỘT THỂ CỜ NGHỊ-VIỆN: AN, LỤC TRANH TÀI

MỘT CUỘC

CỜ NGƯỜI

SÁNG hôm ấy trời mưa, nhưng cũng may không mưa to quá đến nỗi các ông nghị phải ướt ..... Gọi là ướt áo một đôi chút thôi; đó là trời vì thương dân nên nhỏ vào áo mỗi ông nghị một vài giọt nước để khi các ông bàn việc, các ông nghĩ đến bọn người đã bầu các ông lên.

Sau mấy ngày yên liệt, hát xướng, các ông đến đây để bầu một thể cờ người mà hai tướng là hai ông Lục - An, còn quân là các ông. Còn ai chơi cờ, cái gì sai khiến các quân cờ thì không rõ; vậy ta hãy xem ván cờ ấy ra sao.

Thoạt mới vào...

Thoạt mới vào —

Ông An nháy ông Tá. Ông Tá đứng lên: Tôi xin nói.

Một vài ông nghị khác: — Bầu, bầu, bây giờ không phải lúc nói.

Ông Phạm-Tá — Tôi có quyền nói thì tôi nói. Không bắt tôi cảm được.

Ông Trần-trung-Hoà ý chừng cũng muốn nói, nên mếu máo:

— Quanh năm được có mười ngày, nói lại không cho người ta nói.

Chắc những ngày ông Hoà ở nhà, vợ con, đầy tớ và hàng xóm hẳn được yên thân.

Ông Vĩnh thấy nói giằng giai mãi sợ sang quá giờ thì là giờ quan sát, bỏ phiếu bất lợi cho ông Lục, nên ông đứng lên:

Ông Bùi-trọng-Ngà

— Chúng mình ở đây là người lớn cả, bầu cho ai đã định trước rồi, chứ không như cử tri tâm thường hay trẻ con ngoài phố mà còn phải đi của đi của...

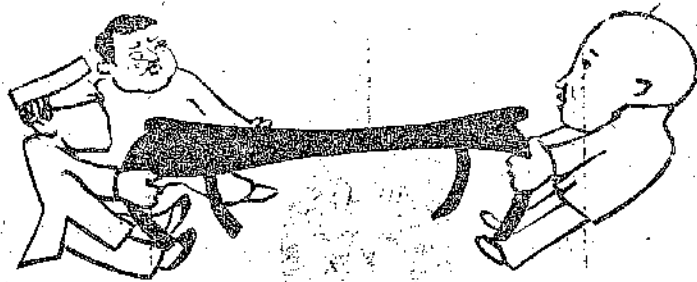
Nói xong, ông cười. Tôi quay lại hỏi một người bạn ngồi bên xem cái con cày nó ra làm sao mà ông Vĩnh lại nhắc đến đầu đến đuôi nó.

Ông Lộ đứng lên: — Thưa các ngài, tôi là em út... Nhưng vì người có chân trong hội bầu cử không có quyền nói, nên ông em út của viện lại ngồi xuống vậy.

Ông Bảng đứng lên chất vấn ông Lục. Ông nói rất to và trong lúc nói hai tay ông làm điệu bộ như muốn tát ông Lục:

— Ông Lục không hết lòng vì dân. Thuế má, dân tình rệu rã như thế mà ông không can thiệp.

Rồi ông giơ ra một lá thư giải, ngồi xuống cúi mặt và rung đùi ngâm nga.

Đọc thư xong, ông bảo ông Lục có hứa giúp ông một việc mà không giúp. Ông trách ông Lục chỉ « nầy nấy » rồi bỏ quá đi. Việc gì mà trách ông Lục: ông nghị nào mà chẳng « nầy nấy » như thế.

Ông Lục trả lời và lại móc túi ra một lá thư của ông Bảng gửi cho ông

để tỏ cho ông Bảng biết việc ông Bảng nhờ là việc riêng. Ông Bảng cãi:

— Việc riêng mà là việc công.

À ra thế, chỉ chết thằng dân đen mà thôi.

Tình thế gay go.

Đến đây thì nước cờ túi bụi, bên vọt pháo, bên đâm xe, bên chặt tượng, bên bắt tốt, không ai hiểu là nước cờ gì.

Ông Tá mắng ông Lê-Thăng và nhắc đến việc ông Lê-Thăng ở bên tây, ông Lê-Thăng mắng ông Hợi, ông Hợi nói tiếng tây cự ông Vĩnh, ông Vĩnh nói tiếng tây cự cả mọi người.

Sau cùng ông Tá bảo ông Vĩnh giết đây ông Lục và ông Vĩnh có mùi

vậy. Nhưng ông là một xã Xệ dữ tợn. Bên ông An thì ông xã Xệ Ninh đứng lên để thi đồng cân với ông Giai. Ông Hợi cũng vác kèn loa ra vắn một bài tấu mã. Mấy ông chánh tổng quê ngôi ngo ngác run sợ không hiểu ra sao. Ông Đỗ-Thận ngồi nhịn thổ, hai tay ôm lấy bộ râu, còn lùi tóc của ông thì một là ông phồng xa đã để lại ở nhà, hai là ông cần thận giấu kín dưới vành khăn không ai nhìn thấy. Ông đưa mắt trông tứ phía, làm bầm: Biết đâu cái anh chàng Nhất dao Cạo không là một anh nghị viên nào hay một anh làm báo nào đương ngồi cạnh mình.

Ông hội trưởng ban hội đồng bảo cử, tức ông Bùi-trọng-Ngà, thỉnh

Ông Tá đập trống, ông Hợi thổi loa kèn nhưng thầy số Vĩnh bị tai không nghe và chưa được gì.

nước mắm, mùi rượu hơn là ông Vũ-văn-An.

Ông Vĩnh đáp: — Tôi không nghe.

thoảng buồn buồn ông lại lắc chuông chơi. Cả viện chỉ mình ông là có bụi tóc. Nhất dao Cạo trông thấy thêm lạ.

Tiếng cãi nhau đã thấy hết. Ông Phách nói:

— Xin anh em đem tri phát đoán lương tâm và đem con mắt tình đời...

Thấy nói đến con mắt tình đời, một vài ông nghị mỉm cười nghĩ đến chị em dưới xóm và tự cho mình là có con mắt tình đời vì chị em vẫn bảo thế.

Đến giờ bỏ phiếu

Ông Lục nghĩ đến việc nhà việc cửa lo, ông Lục nghĩ đến việc nước, việc rệu rã cũng lo.

Ông Cung nói với các ông nghị:

— Thưa các ngài, các ngài chỉ phải nghiên nghĩ một tí rồi lên bỏ phiếu, không có gì là khó khăn.

ĐÃ CÓ BÁN

GIÔNG
NƯỚC
NGƯỢC

Giá 0\$50

và

GÁNH
HÀNG
H O A

Giá 0\$60

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

TUYỆT HẾT BỆNH LẬU GIANG

KHIÊN TINH TRIẾT NỌC

Thuốc Khiên tinh triết nọc số 68 của nhà thuốc Bình-Hưng, ai là người chẳng biết như các người phải chứng lậu, giang, đi nọc còn lại, nước tiểu khi trong, khi vàng, hay thừ đêm, làm công việc gì nhọc mệt, bình như bệnh phụ phát. Có người lại thấy đau xương, mích mảy-mỏi mệt, mà bệnh giang thấy giết thịt, nổi mụn đỏ, có khi tóc lại rụng. Thì dùng ngay thuốc khiên tinh triết nọc giá 1\$50 một hộp là khối (nhé 4 hộp, nặng 8 hộp) còn người bệnh mới phát (periode aiguë) sưng, tức, buốt, đau, đi đái giắt; dùng thuốc Lậu số 38 0\$50 một lọ, chừng 5, 6 lọ là khỏi hẳn.

Bình Hưng 67, NEYRET (phố của Nam) HANOI (xã chợ cửa Nam trông sang

Có phát sách thuốc nói về các chứng bệnh, khắp mọi nơi, ai muốn xin, hoặc hỏi về bệnh gì xin đính theo tembre 0\$05

GAÏ QUÊ À, ra thê!

Chợ chiều vừa tan buổi,
 Ánh hoàng-hôn còn rỏi.
 Trên con đường cái quan
 Khách qua dáng uể-oải.
 Chị em ở chợ về,
 Mồ hôi ướt đầm-đĩa,
 Trở lại chốn thôn-xã,
 Đường xa, bước nặng nề.
 Vai mang và đầu đội,
 Nói cười quên nỗi mỏi.
 Kiếm ăn vất-vả thay
 Thấu cái cô lặn-lội.
 Vụt! chiếc xe hơi qua.
 Bánh-bao trên mấy bà
 Vàng đeo và lụa đắp,
 Lộng lẫy như tiên naja!
 Chị em khen nức nở
 Rằng: « Các bà kẻ chợ,
 Chẳng biết tu kiếp nào?
 Đời sao sung sướng lạ!»
 Đãi các, tấm thân nhân,
 Ân trướng lại mặc trơn.
 Số chị em què kạch,
 Quả họ sung sướng hơn.
 Nhưng làm kẻ phú-quý
 Sống không lo, không nghĩ.
 Thân tâm gửi đám chường
 Thật là đời vô vị.
 Chị em chốn thôn quê,
 Phải dậy sớm, thức khuya.
 Giúp chồng nuôi con cái,
 Giàng sơn gánh nặng nề.
 Vay thời ngấm cho kỹ
 Số chị em xấu-xí
 Nhưng lại được hơn ai
 Lòng hy sinh cạo-quý.

TÚ-MỜ

Bản báo có nhận được bức thư cải chính của ông Khúc-Kỹ, tác giả bài thơ « Tự trào ». Vay xin lấy sự công bình đăng dưới đây :

Cùng ông Nhất-Linh,

Trong quý báo số 119 ngày 12.10.34, trong mục « Cuộc đời báo » chỗ đoạn « Tự trào », ngài có bình phẩm một bài thơ của tôi. Những lời ngài bình phẩm rất là sắc sảo, chúng tôi xin kính phục. Song 1e, lỗi ấy chẳng phải tại tôi, nguyên bài thơ tôi gửi cho báo Văn-Học như sau này :

Sao không cấu hồ với làng thơ,

Vịnh vịnh để để chẳng biết đơ.

Sờ bụng có đầu vai lẽ chữ,

Nhai đi nhai lại sớm cùng trưa.

Không biết báo Văn-Học nghĩ ra sao đó, lại đổi chữ « xấu hổ » ra « biết xấu » ở câu thứ nhất, và chữ « biết đơ » đổi làm « có đơ », thành câu truyện buồn cười để ngài bình phẩm tới. Vay nay có thơ này, xin ngài vui lòng nói lại cho vài lời, vì tôi không phải là người giúp báo Văn Học, chẳng qua là ở nơi thôn dã, khi dành, có làm đời bài gửi đăng-đó thôi, nào ngờ nên câu truyện thế, xin ngài cải chính cho.

KINH THƯ,

Khúc-Kỹ

Bản báo lại xin lấy sự công bình mà đăng dưới đây bức thư trả lời ông Nhất-Linh của ông Từ bộ Hứa, tác giả tập « Bài hát xám xịt » :

Trong tờ báo Phong hóa số 119, ngày thứ sáu 12.10.34 ông Nhất-Linh có bình phẩm mấy câu kinh cáo độc giả của chúng tôi ở tập thơ này, nhan đề là « La chanson grise », ông có viết :

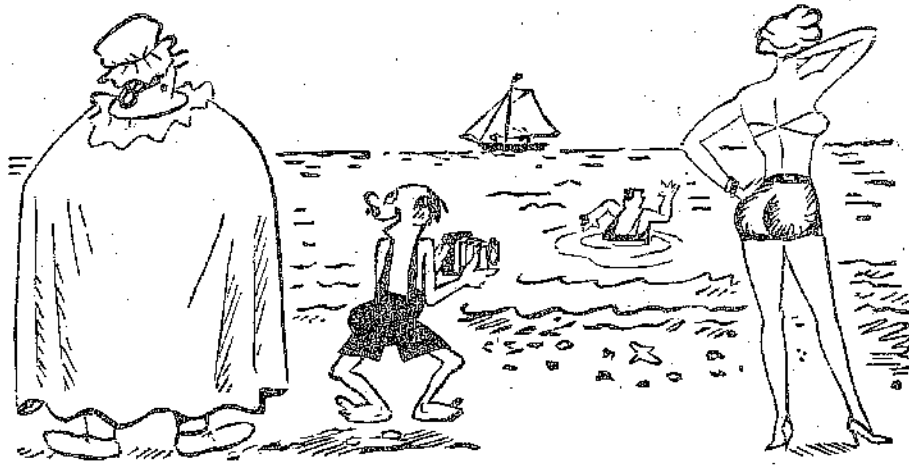
« Thật là tây cũng chả hiểu ». Cái đó, xin hỏi các ông tây.

« Chúng mình cũng nên trả thù cho ông Từ bộ Hứa ». Ông Nhất-Linh đại lượng quá, xin cảm ơn lắm lắm.

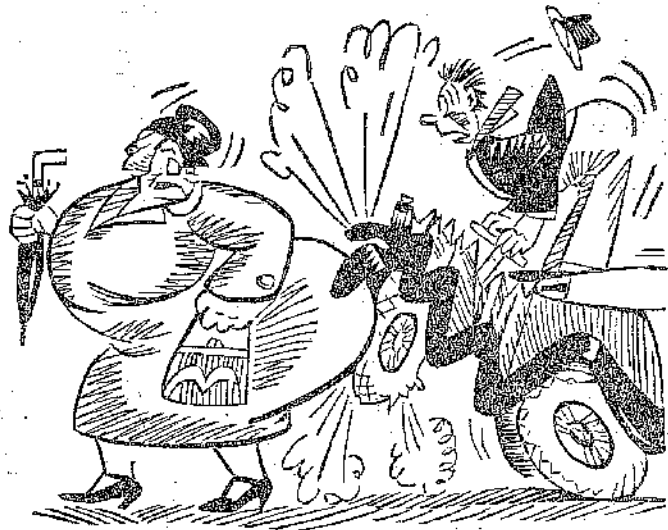
« Ông ấy đã làm chúng mình cười một lúc ». Ông Nhất-Linh rất vui tính, song không biết ông cười một mình hay cười với ai???

Từ bộ Hứa

Nụ cười nước ngoài

— Mợ cho phép tôi chụp cái thuyền kia.

— Có thể lần sau ông mới phải nhớ hộp còi.

Vợ nói với chồng ốm — Cậu cho tôi xin một trăm bạc. Sở cho thuê đồn đám ma họ đòi lấy tiền trước.

— Giày này hơi chật, cô ạ.

— Không sao, ông về rửa chân rồi đi thì vừa ngay.

Nhà xuất bản ĐỜI NAY

Hiện đã xuất bản

A/ Sách của Tự lực văn đoàn:
 « Hồn bướm mơ tiên » (nghìn thứ 4) của Khải Hưng 0\$40.

« Vàng và máu » (nghìn thứ 2) của Thế Lữ 0\$45

« Ánh mắt sống » (nghìn thứ 2) của Khải Hưng và Nhất Linh 0p.45

« Năm chàng xuân » (nghìn thứ 5) của Khải Hưng 0p.75

B/ Sách ngoài :

« Cam bẫy người » của Vũ Trọng Phụng 0p.1

« Đẹp » của Nguyễn cái Trường 0p.35

« Giòng nước ngược » của Tú Mỡ. Giá 0\$50

« Gánh hàng hoa » của Khải Hưng và Nhất Linh. Giá 0\$60

Đang in

« Mấy vần thơ » của Thế Lữ

Mua sách gửi tiền trước về ông Nguyễn

Trương Tam N-1 Boulevard Carnot

Tiền cước phí gửi lối báo linh: 1 cuốn

0p.20 mỗi cuốn sau thêm 0p.06, các bạn mua

năm P. H. được trừ 10%, mua trên 5 cuốn

được trừ 20%.

LE STYLOS VASTYL 32

MARBRE 11 cm PLUME EN OR 18 CARATS

Prix : 2\$20

Giá tiền mượn sách

1 tháng 0\$70 — 3 tháng 1\$75

6 tháng 3.50 — 12 tháng 7.00

NAM-KY THƯ-VIEN

39, Phố Bờ Hồ, 39 — Hàng

1ều-thuyết

CẬU TẮM-LỘ đang in

CHUYÊN CHỮA BÚT MÁY và ĐÓNG SÁCH

BIỆNH IDAU MÁU

Người ta cốt nhờ có máu, máu tốt thì mạnh khỏe, máu xấu thì yếu đau, lúc-ngũ thường gọi bệnh đau máu, tức là đau xương, đau gân, đau mình, đau lưng, đau chân tay, đau bắp thịt, đau não tủy, đau màng óc, vô phong-thấp, tê-thấp, tê bại, vắn vắn, hoặc bởi khi huyết xấu, hoặc quá lao-lực, quá vận động, quá giam suong rã nắng, hoặc cảm tà khí phong hàn, thứ thấp, hoặc ở nơi sơn lam chướng khí, hoặc quá dầm dục, hoặc bị bệnh-hóa-liều, lâu ngày độc khi chuyên-nhiệm vào xương, cốt, vào não tủy, vào mạch máu, mà sinh ra các bệnh như đã nói trên, thì nên dùng thứ thuốc « BỒ-HUYẾT-KHU-PHONG số 109 » mỗi hộp giá 1\$20, chỉ uống một hộp là khỏi. Bán tại nhà thuốc NAM-THIÊN-DUONG, 46 phố Phúc-Kiến Hanoi, số 140, phố Khách Nam-Định, số 62, phố Cầu-đất Hải-Phong, Báo-hưng-Long Phú-Tho, Nguyễn-Long Ninh-Binh, Phúc-hưng-Long Thanh-Hóa, Vinh-hưng-Tường Vinh, Vinh-Trương Huế, Thái-Khánh đường Đô-hữu-vi Tourane, Hoàng-Tá Quinhon, Mộng-Lương Nha-Trang, Lê-nam Hưng Phan-Thiết, Trần-Cánh Quảng-Ngãi, Thanh-Thành 120 rue la Somme Saigon, Nguyễn-bà-Nàng Bắc-Liên, và ở các nhà đại-lý khắp các tỉnh xứ Đông-Dương

Nghị . . . nghị viên

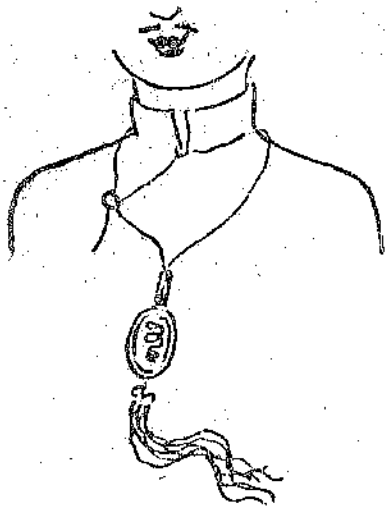
Trung-kỳ

Viện dân-biểu Trung-kỳ đã họp hội-đồng thường-niên hôm 16 tháng 10 tây vừa qua, và đã bầu lại ban trị-sự.

Lại vẫn ông Hà-Đặng vác rầu ra ứng-cử. Cái viện dân-biểu cũ-kỹ kia lại bầu rầu ông Hà-Đặng lên làm nghị-trưởng. Ông Hà-Đặng lại sẽ cùng anh em dùng rầu vào việc nước.

Ông Phạm-văn-Quảng, nghị-viên hạt Hà-tĩnh ra tranh cử với ông Hà-Đặng, vì không có rầu giải, nên bị bại.

Sênh nổi vô rế, ông Quảng ứng-cử chân thư-ký vậy. Ông ta chạm chán với ông Nguyễn-quốc-Túy « Quốc-Túy thật đấy, tôi không nói đùa đâu ». Lúc bỏ phiếu có ông nghị mọi Ma-Beu ở Cheo-reo, không biết tiếng ta, nên không biết làm thế nào. Sau phải đưa ông Túy và ông Quảng ra trình diện :

linh, nghĩa là các ông nghị. Thấy hơi ở Khâm-thiên chắc là được một mùa hơi.

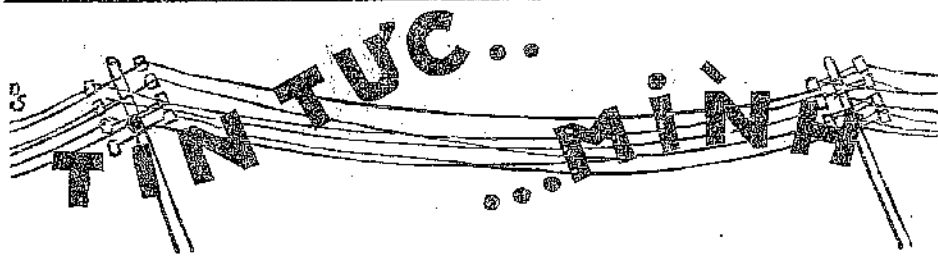
Sau khi vạch mây ngấm trời và các ngôi sao, các ông nghị hẳn là tắm thân nhẹ nhàng như đi trên mây khói, như lạc vào Bồng-lai, bàn việc nước việc dân chắc là đắc sách lắm.

Ghế nghị-trưởng

Cơm no, rượu say... còn việc nước... nói. Các ông nghị lúc đó tỏ ra vẻ hăng-hái lắm, cãi nhau như mổ bò ; ông thì bênh ông Lục, ông làm thầy cãi cho ông An, đem nhau ra công-kích, si-và om sòm.

Làm gì mà hăng-hái lắm thế ? Tôi chưa từng thấy ai vì việc công mà sốt-sắng như các ông đâu. Tôi chưa từng thấy ai vì việc dân mà hóa ra cãi nhau, đến gần sờ sát nhau như các ông đâu.

Ở trong nghị viện gửi ra

— Một vài ông nghị già, có tính lo xa, phân nân ở nghị viện có ba ông thầy thuốc (ông Hải, ông Anh, ông Tụng), hai ông báo chế (ông Thìn, ông Tiến) mà không có ông L. Chức thì chưa đủ.

— Lúc ông Bản và ông Giai giảng co nhau cái bản, và ông Ninh kéo tay ông Trương-khắc-Hầu, sao ông, nghị viên trường tuần Bùi-xuân-Linh không mượn cái chùy của ông Lã-quí-Chùy ra giữ chặt tự ?

— Năm nay, báo Văn Học không phải người vào nghị-viện. Cũng hay : hơi được một người ngồi ngáp.

— Lúc giờ nghỉ, ông Nghiêm-xuân-Miền ghé vào tai ông Trần-trọng-Kim nói nhỏ : « — Bắt ông Dương-bá-Trạc làm báo cũng vô lý như bắt ông Ng-tường-Tam mặc áo thụng xanh, tế đức Khổng-tử ».

Nói đến việc dân, tôi mới nhớ ra rằng trong lúc các ông công-kích nhau, không thấy ông nào đã động đến lũ đàn đen đã bầu lên các ông cả.

Họa chăng chỉ có ông Nguyễn-văn-Vĩnh, lúc ông ta lên giọng khàn-khàn nói : « Chúng ta là người lớn, chứ có phải là cử-tri tầm thường, trẻ con ngoài phố đất ».

Nhưng ai cũng biết ông Vĩnh là ông nghị của Chính-phủ cử ra.

Từ Ly

DẢNG PHÁI

Ông nghị Nguyễn-công-Tiểu có phân nân rằng trong viện dân-biểu không có đảng, phái gì cả.

Đến bây giờ chắc ông phải nhận là ông lầm. Là vì trong viện thật là vô số đảng, phái.

Ta có thể chia nghị-viện ra làm ba phái :

1. Phái trẻ gồm những ông nghị ba mươi tuổi trở xuống; độ một, hai người chỉ gian. Trong số đó, hẳn có ông Nguyễn-văn-Lộ, cái ông đã tự xưng là em út, em bé bông của viện.

2. Phái già. Ông Lê-thành-Giai, cái đầu tròn như đầu xã Xê, diêm mấy sợi tóc bạc, ông Bùi-đình-Tả, vẻ nho nhã

với ba chòm râu trắng, có thể làm đại-biểu cho phái này. Phái này, giá họ vào Trung-kỳ mà dùng rầu vào việc như bọn ông Hà-Đặng, Hoàng-Kiểm mới là phải chớ.

3. Phái nhàn-nhàng nhõ-nhõ, chiếm đại đa số nghị-viện. Vì, ai có con mắt tinh đời—như lời ông Đỗ-thức-Phách—cũng nhận ra rằng phần đông các ông nghị đều chạc ngoài tứ tuần, mày râu nhẵn-nhụi, áo quần bảnh hao cả. Ông An và ông Lục là ở trong phái này mà ra, tuy một ông tự xưng là trẻ lắm, còn một ông thì tự xưng là trẻ vừa.

Ta lại có thể phân biệt phái đeo thẻ bài và phái không đeo thẻ bài.

Cái thẻ bài này mới làm và là của riêng của các ông nghị. Nó là miếng thiếc bay miếng bạc hình bồ-đục có giấy đỏ để đeo vào cổ, có tua đỏ, xanh, vàng, trông thật đẹp mắt.

Ông Bùi đình Tả

Phải đeo thẻ bài độ mười ông. Lưng lẳng trước ngực, cái thẻ bài nó vênh vang như chiếc kim khánh ở trên ngực cậu ấm cả lên mười hay ở trên ngực ông Phạm lê Bồng.

Ta lại có thể lấy cách phục sức mà chia các ông nghị ra phái án bần lối tây ta và phái ăn bần lối tây nữa. Tiếc rằng bọn mán, thổ, nương, lò-lò... không có người thay mặt như bọn mọi ở Trung-kỳ, chứ nếu không thì riêng về mặt y phục, chắc là vô số đảng.

Thiếu chút nữa quên mất đảng « áo nâu », mà đại-biểu là ông nghị Bùi xuân Linh, làm trường-tuần ở Ninh-bình, thủ tướng họ Hít của đám tuần phu làng ông.

Nhưng, nếu lấy cách tổ chức các đảng của những nghị viên bêu Âu châu mà nói, thì ta có thể chia nghị viện dân biểu Bắc-kỳ làm :

1. Phái tả : các ông nghị ngồi dầy ghế bên tay trái.
2. Phái hữu : các ông nghị dầy ghế bên tay phải.
3. Phái trung ương hay tung bộ : là cái lối đi giữa... hay là phái trung lập của ông nghị N. C. Tiểu.

Nhất Linh

Từ Ly

ông nghị Ma-Beu bắt tay ông Túy. Vậy ra, ông Túy được ông nghị mọi ứng. Tại sao vậy ? Có lẽ vì lúc đó, ông Ma-Beu đương chênh-choáng hơi rượu cần. Mà cũng có lẽ, ông Túy giống ông nghị mọi.

Tuy được ông nghị mọi chăm, ông Túy vẫn trượt chân thư-ký. Ông đành ra ứng-cử chân hội-viên ban thường-trực. Xin nhận rằng chân này cũng được 1.200\$ phụ-cấp như chân thư-ký vậy.

Phúc làm sao, ông Túy lại được tái cử.

Bắc-kỳ

Cuộc bầu nghị-trưởng viện dân-biểu Bắc-kỳ năm nay có vẻ náo-nhiệt lạ. Mấy ngày trước buổi họp hội-đồng, xe của hai ông Vũ-văn-An và Phạm-huy-Lục đi tìm các ông nghị tới tập : ý chừng để bàn việc nước.

Nhưng có quan-sát mới biết là việc bấp nước. Ông Lục đóng binh ở nhà ông Lâm phó Khâm-thiên, ông An cũng đóng binh ở phố Khâm-thiên nội. Có lẽ hai ông cùng là nhà thiên-văn giới, nên không hẹn nhau mà cũng trọn phố Khâm-thiên làm nơi tụ-họp các tướng...

HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GAI

PHARMACIE DE HANOI-13, RUE DU CHANVRE, 13

HOÀNG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HẢI

BẢO CHẾ HẠNG NHẤT TRƯỜNG ĐẠI-HOC PARIS

Chính chủ-nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thận

CÓ BÁN : Rượu bổ Vin Tonique Alexandra 1\$95

DỌC xong, Độ ngừng lên thông thả hỏi :

— Vì có gì đương làm việc cô lại xin thôi ?

Đứng sát bàn giấy, một cô thiếu-nữ vào trạc hai mươi, khuôn mặt xương-xương, nước da ngăm-ngăm đen, tuy đã đánh qua một lượt phấn mỏng, — một đưng mạo quá tầm thường, không khiến được người ta lưu ý đến, dù cặp mắt sáng diệu có vẻ thông minh và yêu mến.

Không thấy cô kia trả lời, Độ ôn tồn nhắc lại câu hỏi :

— Cô Tâm, tôi rất bằng lòng công việc cô làm. Vậy vì có gì, cô xin thôi ?

— Thưa ông, vì có gì, ông xem trong giấy xin thôi của tôi thì sẽ hiểu.

Nghe giọng không được lễ phép của cô thư-ký, Độ hơi lấy làm lạ, mỉm cười gạt tàn thuốc lá, ngẫm nghĩ :

— Hừ! hừ! Ra thế đấy.

Ngượng nghịu, Tâm cúi nhìn xuống đất. Độ đọc lại tờ giấy :

— Có nói vì có yếu nên cô xin nghỉ. Vậy cô ốm bệnh gì ?

Tâm nói sòng :

— Cái đó đã có đóc-tờ.

— À, ra thế. Vậy bao giờ, cô xin thôi ?

— Thưa ông, tôi xin thôi ngay từ hôm nay.

— Hừ! hừ! Điều đó thì hơi khó một chút. Phải để tôi tìm được người thay cô đã chứ... Cô cũng biết công việc của cô khó khăn lắm, cần có kinh nghiệm... mới làm nổi...

Tâm ngắt lời :

— Vậy bao giờ tôi mới thôi được ?

— Ờ ra cũng phải cho tôi một tháng để tôi tìm người thay... Nhưng cô nên nghĩ kỹ lại. Tìm được một việc, lương tháng hơn bốn chục bạc khó lắm đấy. Và tôi lại sắp tăng lương cho cô, vì tôi đã nói, tôi rất bằng lòng công việc cô làm... Hay cô muốn tôi tăng lương ngay cho cô?... Vậy cô cứ ở lại, bắt đầu từ tháng sau, tôi sẽ trả cô năm chục một tháng.

Tâm, giọng quả-quyết :

— Thưa ông, tôi không thể ở cái nhà này một ngày nào nữa.

Độ mỉm cười :

— Sao vậy? Có có điều gì bức tức, phải không ?

— Thưa ông, tôi chẳng có điều gì bức tức. Mà tôi bức tức thế nào được? Ông là ông chủ, tôi là người làm công...

Độ lãnh đạm, tay chống cằm, thở khói thuốc lá, ngược mắt nhìn trần. Khi chàng quay lại thấy Tâm mắt đỏ ngầu, hai giọt lệ long lanh nơi gò má. Sản có lòng thương người, chàng trông-trọng ngay ra một cảnh đau đớn mà Tâm đương qua. Dịu dàng chàng nói :

— Cô xin thôi, chúng tôi rất tiếc, vì

chàng nghĩ tới hai giọt nước mắt của Tâm thì chàng lại thương hại không nổi cự.

Ngay chiều hôm ấy đã có người thay Tâm, vì những giấy xin việc trong thời kinh-tế này có hàng chục, hàng trăm, chọn lấy một người phỏng có khó khăn gì.

Mãi lúc bấy giờ, Độ mới nghĩ đến một việc rất quan hệ, mà buổi sáng vì mãi hỏi truyện Tâm, chàng quên

Độ ra bàn giấy ngồi, lần lượt đọc các bức thư của Tâm. Chàng cảm-động vì lời lẽ thành thực, tha thiết, âu yếm. Nhưng chàng lấy làm lạ một điều là hơn mười bức thư ấy, có bức dài đến tám trang, có bức thư viết từ năm trước, sao Tâm không gửi cho chàng mà lại để xếp trong ngăn kéo.

Chàng cảm thấy chàng bắt đầu lưu ý đến Tâm một cách thân mật, gần gũi như ái-tình. Nói cho đúng thì đó chỉ là lòng tự ái: Yêu người yêu mình chỉ là tự yêu. Chẳng khác nhà văn kiêu ngạo yêu người ca tụng văn mình.

Ngồi trước tập thư, Độ mơ mộng nhiều khói thuốc là từ từ tàn mạn bay lên trần, để cho tâm trí ôn lại một quãng đời gần một năm qua. Chàng cũng chỉ nhớ lơ mơ đến cử chỉ và ngôn ngữ của Tâm mà thôi, vì thực ra, chàng có bao giờ bận lòng đến cô thư ký không nhan sắc ấy. Hôm người Pháp, đồng sự với chàng, mà người làm công quen gọi là ông chủ nhất đưa Tâm đến làm việc trong buồng giấy chàng, chàng bĩu môi tỏ ý không bằng lòng mà nói rằng :

— Sao ông không để cô ta ở buồng giấy ông? Tôi chỉ ưa đàn ông mà thôi.

Nhưng chàng cũng nhận Tâm làm thư ký và chẳng bao lâu chàng rất vui mừng được một người giúp việc mẫn-cán và thạo nghề. Có thể thôi... Nào chàng ngờ đâu...

Một đoạn văn lãng-mạn trong một bức thư, khiến Độ phải ngậm ngùi, ái ngại cho Tâm. Chàng thì thầm đọc lại :

« Ông Độ ơi, trong tám tháng nay em yêu ông. Em cũng biết em yêu như thế là vô lý, và chẳng bao giờ ông thêm để ý tới một đứa con gái soàng-sĩnh như em. Nhưng khổ cho em, em không thể nào không yêu ông được. Đã nhiều lần trái tim em đau đớn quá, em muốn bỏ việc, xin đi làm nơi khác để xa lánh ông, nhưng việc đó, em không làm nổi. Vắng có một ngày chủ nhật không nhìn thấy mặt ông, em đã lấy làm khổ sở rồi, huống nữa là xa cách ông mãi mãi thì em đến chết khô, chết héo mất. »

Độ lắc đầu thở dài, thương hại một cô gái quá mơ mộng.

Và chàng hiểu vì sao cô Tâm một ngày một chăm chỉ sự điếm-trang.

Chàng còn nhớ một hôm chàng bảo Tâm đứng thăm những chữ ký của

cô là một cô thư ký hoàn-toàn. Nhưng cô đã quả-quyết thì tôi cũng chẳng ép nổi cô ở lại. Vậy cô cầm cái phiếu này ra quỹ mà lấy tiền lương, rồi bao giờ cô muốn đi cũng được? Nhưng xin cô nhớ cho rằng, chúng tôi sẵn sàng hoan nghênh cô khi nào cô muốn trở lại làm việc với chúng tôi.

Hình như hai chữ « chúng tôi » làm cho Tâm khó chịu, vì nàng chau mày, bĩu môi có vẻ chế nhạo. Trong lúc đó, Độ cúi xuống viết một mảnh giấy, rồi chàng đưa cho Tâm mà rằng :

— Đây, cô sẽ cầm giấy này sang quỹ lấy tiền. Tôi trả cô cả tháng đấy, tuy hôm nay mới là mùng mười.

— Cám ơn ông. Đây chừa chia khóa các ngăn kéo bàn giấy của tôi, tôi xin nộp lại ông.

Độ kinh ngạc :

— Có đi ngay.

— Vâng. Tôi đi ngay.

Nói xong, nàng vung văng ra cửa. Độ cũng hơi lấy làm phật ý. Song khi

băng: Là soát lại công việc cô thư ký từ chức. Chàng liền cùng người thư ký mới, một người đàn ông đứng tuổi, đến mở các ngăn kéo bàn giấy đánh máy. Chàng vừa trở những tập giấy của Tâm vừa nói :

— Đây ông coi, cô Tâm, người vừa thôi việc, có thứ tự như thế đấy, việc nào xếp ra việc ấy. Đây là giấy bóng, đây là giấy tím. Những giấy đánh máy rồi đặt vào cặp này, thư từ xếp vào ngăn này... Ông làm thế nào cho tôi không tiếc cô Tâm thì tôi sẽ cảm ơn ông lắm...

Bỗng chàng im bật, ngáy mắt dăm dăm nhìn một tờ giấy, một bức thư để gửi cho chàng: « Ông Độ ». Kinh ngạc, chàng cầm lên đọc, thì dưới tờ giấy ấy lại còn một chồng giấy nữa, mà tờ nào cũng để gửi cho chàng.

Vội vàng, chàng bỏ cả tập vào trong một cái áo bìa, vì chàng sợ người thư ký mới ngờ vực điều gì chẳng.

— Đây, công việc, giấy má, ông nhận cả lấy.

— Xin vâng.

HIỆU RUỘM MỚI

PHUC-HAI

82, RUE TIEN TSIN - HANOI

Ruộm đủ các màu về hàng tơ lụa nhưng len

RUỘM ĐẸP VÀ BỀN MÀU

Vì bản hiệu dùng toàn thuốc tốt và có đủ khí cụ để nhuộm và chải lại tuyệt nhưng Quần áo tây pardessus đã cũ hoặc phai màu, bản hiệu nhuộm lại và có máy hấp được như mới Có nhận mạng lại các quần áo bị thủng

CÔNG VIỆC CẦN THẬN

GIÁ TÍNH RẤT HẠ

GIỚI THIỆU THUỐC LẬU, GIANG

Xin giới thiệu với các ngài, từ trước tới nay mới có một thứ thuốc Lậu, Giang ra đời thực hay. Uống vào chóng khỏi và khỏi chắc chắn, không hại sinh dục, làm việc như thường. Nhẹ 2, 3 lạng, nặng 6, 8 lạng. Thuốc ấy đã phân phát tại nhà thí nghiệm, đã thí nghiệm cho nhiều người, kết quả mỹ mãn. Đã nhận được nhiều thư cảm ơn rất có giá trị.

Vậy xin giới thiệu với các ngài, từ nay sẽ khỏi bị tiền mất tật mang

Thuốc Lậu mới phải hoặc đã lâu, tự đau rức, buốt tức . . . . . 0\$50
Thuốc Giang-mai, bất cứ cừ-dính thiên-pháo, mè-day, mào-gà, hoa khế 1.00
Thuốc tiết nọc và bồi bổ nguyên khí, kiên tinh bổ thận cho những người sau khi khỏi bệnh Lậu, Giang 1.50

Bán tại nhà thuốc: THƯỢNG-ĐỨC, N° 27, Rue de la Mission (phố Nhà Chung) HANOI
Ở xa muốn dùng, viết thư về, sẽ có thuốc gửi «lính hóa giao ngân» đến tận nơi ngay.

chàng. Tô mỗ, chàng nhìn thấy trên tờ giấy thêm câu « je t'aime ». Chàng vẫn trông trong khi làm việc có thư ký của chàng âu yếm nghĩ tới ý trung nhân mà nòng-nàn viết ra. Nhưng nay chàng vụt hiện: Có Tâm viết tặng chàng và cốt để chàng đọc.

Lại một lần chàng bảo Tâm đánh máy một bức thư cho một hãng buôn. Dưới thư Tâm viết: « Xin ông nhận những lời chúc mừng âu yếm của tôi ». Chàng đọc tới, vừa tức giận, vừa bật cười mà bảo Tâm rằng: « Từ nay có nên cẩn thận. Lo dềnh như thế có khi nguy hiểm lắm... Chàng hạn, nếu bức thư ấy, tôi vô tình gửi cho một người bạn hàng đàn bà thì người ta còn coi tôi ra gì! » Thì ra Tâm chỉ muốn khêu gợi tình yêu của chàng mà chàng không để ý đến.

Mà để ý đến thế nào được? Một người con gái đã không có sắc đẹp, lại làm dưới quyền mình thì bảo mình để ý đến sao được?

Nhưng nay khác. Nay Độ cảm thấy hình ảnh của Tâm chiếm đoạt cả tâm hồn chàng.

Ôi! lòng kiêu căng tự ái! Ai tinh của người đàn ông chỉ là lòng kiêu căng tự ái!

Mắt Độ không thể nào rời được đoạn văn nòng-nàn, âu yếm trên kia. Chàng lân-thần ngẫm nghĩ: « Nhưng sao hôm nay, Tâm lại nhất định xin thôi việc... Hay là vì thế... »

Chàng nhớ tới tờ giấy báo tin cưới vợ của chàng mà hôm qua chàng gửi cho khắp các người trong sở.

Thốt nghĩ đến công việc, Độ xếp tập thư của Tâm lại để ở một đầu bàn giấy, định sẽ giữ làm kỷ-niệm một quãng đời niên thiếu. Kỳ thực đối với chàng, tập thư ấy chỉ sẽ là những công tích, như những cặp xừng hươu, xừng nai hay bộ da hổ, da báo đối với một nhà thiện xạ...

Có tiếng gõ cửa. Độ vừa nói: « Cứ vào » thì Tâm đã hấp tấp sấn đến bên bàn giấy lưỡng lưỡng nói với chàng:

— Thưa ông, tôi xin lỗi ông... ông làm ơn cho tôi mượn chùm chìa khóa bàn giấy thư ký... »

Độ không thể giấu được lòng sung sướng, âu yếm nhìn Tâm, mỉm cười mà không nói...

Bỗng Tâm thoáng thấy tập thư của mình, vội vàng chớp lấy rồi cầm đầu chạy ra cửa.

— Có Tâm! có Tâm!

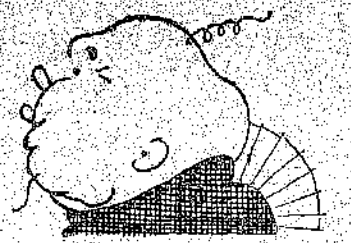
Tâm không trả lời, đi thẳng. Độ đã toan ra cửa gọi Tâm, nhưng lại sợ những người làm dưới quyền dị-nghị.

Từ đó, không bao giờ chàng gặp mặt Tâm nữa, tuy chàng đã cố ý tìm tới.

Khái-hưng

CƯỜI

Của N. V. Đăng Hanoi

Hai việc

— Nay anh ạ, tôi thích đọc sách lắm, nhưng cầm đến sách thì lại hay muốn ngủ.
— Thế thì anh ngủ một mắt, còn đọc một mắt.

Của Đ. Lâm Hào Đông

Bắt chước nhau

Phó Cốc, nhiều Tô và hương Khèo thức suốt đêm đánh sóc đĩa. Sáng hôm sau, cả ba người phải đi tế thần.

Phó Cốc về oải sưng bá... i... i... i... i...

Nhiều Tô về rồi nằm phục chờ hưng.

Ngò đầu hương khèo ngủ gật đến 10 phút, sau có người đánh thức mới vội choàng mở mắt sưng: hưng... hưng...

Nhưng mọi người không thấy nhiều Tô ngừng dậy: thì ra nhiều Tô đã ngủ một giấc say.

Của Maurice Bart. Thái-hà-áp

Đăng trí

Chủ ốm đang nằm trong nhà, đầy tớ vào báo:

— Thưa ông có ông lang đến.

Chủ (quên mồm đăng trí): May ra nói với ông ấy rằng hôm nay tao mệt, tao không tiếp ai cả.

Của M. Huyền Thái-bình

1. Vẫn chưa chịu

Xã Xê vác cần đi câu trộm. Đang đắm đắm nhìn cái phao lênh-bênh, thế nào anh coi ao ra trông thấy, tùm ngược quát:

— Anh này lão! dám câu trộm cá của cụ hàn nhè!

Ấy mới rầy, ao của cụ hàn Xoán có tiếng hung ác xưa nay. Nhưng Xã ta chẳng phải tay vừa:

— Không, tôi có câu đầu!

— Thế ngồi làm gì đấy, lại còn chôi!

— Thưa ông, thực không ạ.

Bỗng một con cá cần, phao rưng động. Chàng ngẩn ngơ, bác xã đặt ngay con cá chép to kếch.

— Rõ quả tang nhè!

— Thưa ông, thực ông nhầm, tôi có câu đầu, đây là tôi đem con cá này đến đây để dạy nó bơi đấy chứ!

2. Chỉ khéo... vờ

Tham Hiền xuống dưới xóm bị chị em giết riết, đều khuya mới đánh tháo về được. Sợ vợ nổi tam bành « đóc » cho một thời thì ế quá, nghĩ ngay một kế: vào buồng đón đèn định lên giường làm một thời thẳng đến sáng. Thấy trong giường vợ cựa cạy, tham Hiền cố gắng lên, ra ngay chỗ cái võng đặt đưa con mới đẻ, cừ ru « rêu tâu » lên: A ơi! ơ!...

Vợ gắt:

— Làm cái gì nhặng lên thế?

— Gớm, mẹ ngủ say quá, thẳng bé nó khóc từ này đến giờ...

— Đồ khôn nạn, chỉ khéo vờ thôi! người ta ốm nó vào đây từ này kia mà!

3. Không biết

Thầy — Một cái xe chạy được năm mươi cây số một giờ mà khởi hành từ sáu giờ tối, thì đến mười giờ đêm, đi được bao nhiêu? Nói ngay.

Trò — Thưa thầy, con đi ngủ từ tám giờ rồi ạ, nên con không biết được...

Của Ngọc Langson

Lúc mười hai giờ

Mẹ — Lý lên nhà xem mấy giờ rồi để tao đi đưa đám bác phán Minh.

Lý xuống nói: Cái đồng hồ nhà ta lạ quá.

— Lạ làm sao?

— Thưa nó giống bác phán Minh.

Mẹ (hỏi gắt): — Giống thế nào?

— Nó cũng vừa chết, ạ.

THỀ-LỆ CUỘC THI VUI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI-HÀI

Mỗi bài không được quá 30 giờ.

Tranh vẽ chiều ngang 12 phân tây, chiều cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và tranh mà bản báo xét là hay nhất.

a) về cuộc thi vui cười:

Giải nhất: các thư sách đáng giá 3p00.

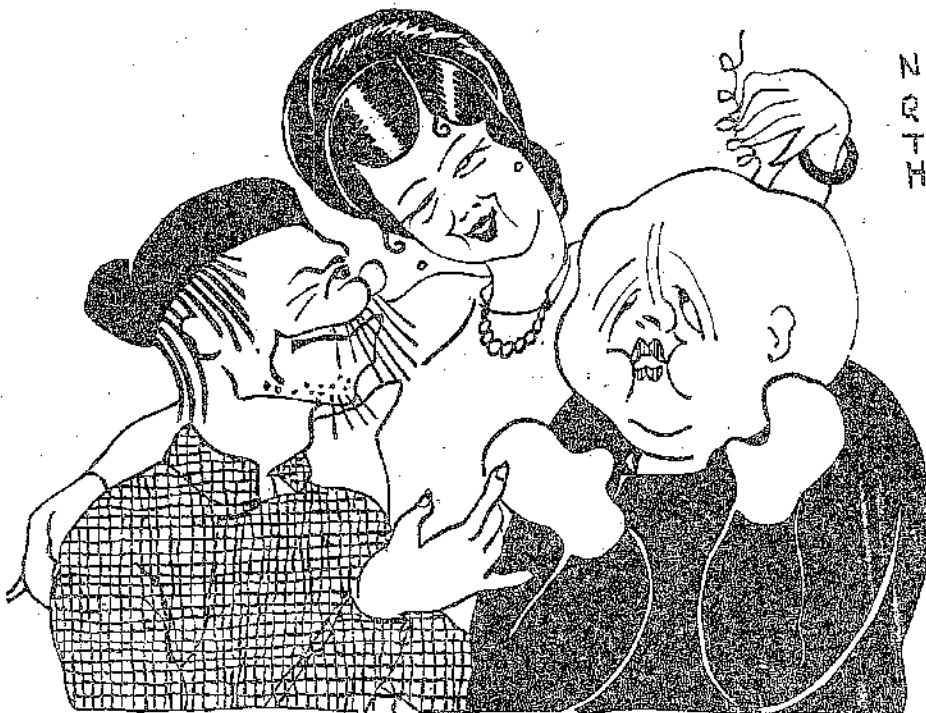
Giải nhì: các thư sách đáng giá 2p00.

b) về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thư sách đáng giá 3p00.

Giải nhì: các thư sách đáng giá 2p00.

Bản-báo sẽ gửi cho những người được thưởng một cái phiếu lấy sách và cái búng kê các thư sách tây, nam của một hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn trong đó, muốn quyền nào thì gửi phiếu lại hiệu sách đó lấy sách. Các bạn muốn lấy giấy bút hay các thứ khác trong hiệu đó cũng được, miễn sao cho đủ số tiền thì thôi. Tiền gửi về phần các bạn chịu. Hoặc các bạn muốn đổi lấy báo hiệu không lấy sách cũng được.

XÃ XÊ — Tôi muốn tặng chị Lan một vật rất hiếm để làm kỷ-niệm nhưng nghĩ chưa ra.

LÝ TOÉT — Ô nếu thế thì bác tặng cho chị ấy món tóc của bác.

NGUYÊN NHÂN CỦA BỆNH MỘNG-TINH, DI-TINH VÀ HUYẾT-TINH

A. — Bởi thọ bẩm tiên-thiên bất túc; hậu-thiên thất nghi, tuổi còn nhỏ mà quá trư sắc dục, quân hỏa động thì trường hỏa tấy mà thành ra.
B. — Bởi lúc tuổi còn nhỏ, chơi cách « Thủ-Dâm » làm cho ngọc quan lớn mà thành ra.
C. — Bởi người bị lậu độc uống thuốc công-phạt và thông lợi tiêu tiện nhiều làm cho thân-thể suy nhược quan lớn mà thành ra.
Bối ba nguyên-nhơn kể trên mà sinh ra ba chứng bệnh: «Mộng-tinh», «Di-tinh» và «Huyết-tinh.» 1. Năm chiêm bao thấy giao-cáo cùng đàn bà, tinh khí xuất ra là Mộng-tinh, bình không nặng. — 2. Lúc ngủ không nằm chiêm bao mà tinh khí xuất ra khi thức dậy mới hay, trong mình bần-thần tay chân như mỏi là Di-tinh, bệnh đã nặng. — 3. Bất luận ngày đêm tinh-khí cứ chảy ra hoai, hoặc thấy sắc hay là mơ tưởng việc tình-dục cũng chảy ra, hoặc đi tiểu, tiểu rặng mạnh cũng chảy ra là Huyết-tinh, bệnh rất nặng và rất khó trị.
Người mắc phải ba chứng kể trên thường hay đau thất ngang lưng, nước tiểu vàng, tay chân như mỏi, trong mình mệt nhọc, ăn ngủ chẳng đặng, hình vóc tiêu tụy, gương mặt xanh xao càng ngày càng ốm. Nếu không điều trị lâu ngày thủy sự hỏa vọng, hư hỏa lừng lên đốt tim phổi, làm cho tim nóng phổi yếu rang tức nơi ngực thành ra bệnh ho. Người mắc phải 3 chứng kể trên hãy uống « Tam-tinh Hồi Cầu Bồ Thận Hoàn » (số 2) của nhà thuốc VÕ-VĂN-VÂN Thu-dầu-Một thì bệnh hết dứt mà lại đặng bổ thận tráng dương cố tinh ích chí, bồi bổ sức lực trong mình, 10 người uống không sai một chữ đặng chẳng biết bao nhiêu bức thư khen tặng.

GIẤ MỖI HỘP (uống làm 5 ngày) 1\$00

VÕ-VĂN-VÂN-DƯỢC-PHÒNG Chủ-nhân Y-học-sĩ VÕ-VĂN-VÂN bảo-ehê THUDAUMOT

Có bán tại: Hanoi: Nguyên-văn-Đức, aux galeries indochinoises 108, Quai Clémenceau, 11, Rue des Caisnes. Hải-Phòng: Librairie, Papeterie, Mai-Linh 62, Paul Doumer. Nam-Định: Maison Việt-Long, 28, Chapeaux, phố mới. Phủ-Lý: Bùi-long-Tri, Maison Châu-Dinh, Rue Principale. Yên-Báy: Maison Phú-Thọ, 8, Usine Électrique.

THUỐC NỖ HIỆU: CHEDDITE

dùng về việc bắn mỏ, hang đá.
Rẻ tiền, chắc-chắn, mạnh-mẽ

BÁN TẠI HÀNG

OMNIUM Indochinois

Xưởng chế tạo độc quyền ở Đông Pháp
CỦA HỘI THUỐC NỖ: CHEDDITE

Xưởng chế tạo ở Phú-Xá — Bắc-Kỳ.
Buồng giấy: 5, Bd Bobillot à Hanoi — Giấy nói 73
Ở xa biên thư về thương lượng

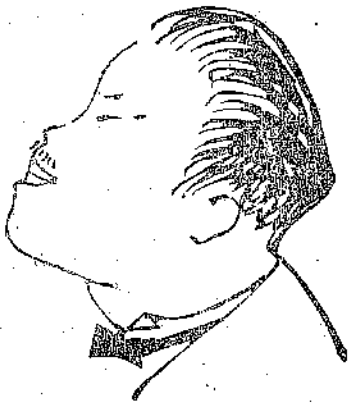
TỪ ÔNG NGHỊ NÀY ĐẾN ÔNG NGHỊ KHÁC

« Trung, bất thiên, dụng bất dịch » mà ông cứ ngã nghiêng luôn luôn, mỗi cũng mấp máy, tay chân cũng động đậy. Chỉ có cái « nợ » của ông là chịu kho bất

Ông Phạm huy Lục

Mọi năm, ông Lục ra ứng cử nghị trường, có vẻ thần nhiên lắm, chỉ nhe bộ răng trắng ra cười tinh.

Năm nay nhe bộ răng thì vẫn có, còn cười tinh thì phải hỏi lại ông ta đã. Là vì năm nay, ông gặp một phái phần đối kịch liệt: phái ông Vũ văn An.

Ông Phạm-huy-Lục

Lúc ông An ra tranh cử, là lúc quả tim ông Lục đập mạnh: có lẽ vì dân hay vì các ông nghị mà nó đập rộn! Lúc ông Lục được trúng cử là lúc quả tim của ông được đập mạnh lần thứ hai: có lẽ lại là vì quốc dân thẳng...

Ông Lục cũng nên cho nó đập vừa vừa chứ thôi: lỡ ra thì còn đau nữa mà hiến cho nghị viện.

Ông Vũ văn An

Khi ông Vũ văn An còn làm dân biểu của chính phủ, ông hợp tác với ông Phạm huy Lục. Đến nay, ông ra tranh ghế nghị trường, ông công kích ông Lục dữ. Có người chê ông khi hợp tác, khi bất hợp tác, như vậy là người bất nhất.

Ông Vũ-văn-An

Chê vậy là lắm. Ông An vẫn hợp tác với ông Lục... nếu ông Lục chịu khó nhường ghế nghị trường lại cho ông ta.

Nhưng đó là một câu chuyện nhỏ nhất không đáng kể. Chuyện đáng kể là câu chuyện này:

— Người ta nghiệm ra rằng ông Vũ văn An năm nay ít dùng đến tiếng «ở». Có lẽ là vì dân chim sẽ năm nay nó không riu rít trên nóc nhà nữa.

Ông nghị « phút a la pooc »

Không rõ cãi nhau gì với ông Trần trung Hòa, nghị viên ở tỉnh Bắc-ninh, ông Ba-lãng-soa Nguyễn huy Hợi cả tiếng mắng ông Hòa:

— Te-toi (tais-toi).

Ông Hòa nổi đóa, lắc cái đầu tròn mắng già:

— Te-toi. Rồi ông lầm nhảm «... Phút a la pooc» (... à la porte).

Ông Hòa với ông Hợi giỏi văn chương quá, nên cứ chửi nhau hoài!

Hai ông làm tôi nhớ đến các nhà khách sạn có những người áo trắng tinh, khăn mặt vắt vai... đứng nói chuyện văn chương với nhau.

Ông Lê Thăng

Ông nghị Lê Thăng mới nhập vào đảng của ông Lục, nên có vẻ hăng hái, nhiệt thành lắm. Động có cái gì cãi nhau, là ông đứng lên uốn éo cái mình liễu thướt tha, quay sang đông lại quay sang tây, híp mắt lại, mở rộng toác cái mồm, còn tay thì múa men, trông dẻo quẹo-quẹo. Điện bộ của ông làm cho tôi nhớ đến con rươi nó nhảy đăm. Nói cho đúng hơn, đáng đáp mề mại của ông, điệu bộ uyển chuyển của ông giống như tạc khuôn dáng đáp, điệu bộ — xin lỗi ông — của « con đi đánh bóng » hay của một cô đào múa bài bông.

Nói của đảng tôi, có lẽ ông muốn chim cả viện, nên mới uốn-éo như vậy.

Ông Phạm hữu Ninh

Nung núc những thịt trong bộ áo tây đen ngòm, ông nghị Phạm hữu Ninh trông có vẻ chắc chắn lắm.

Ông này chỉ được cái nặng cân, không sợ nghiêng ngã, dù có ngã gật cũng không sợ ngã: đó là một cái đặc tính đáng kể.

Ông Nguyễn thừa Đạt

Ông Đạt không thấy ri rãng.

Ông Lê-Thăng

Mọi năm, ông hăng hái làm sao, năm nay ông im lặng làm vậy. Ông giống như bánh xe đã rỉ, lâu không lau dầu, hay là một cái chai bị đứt nút tắc tị rồi, không mở bung ra được nữa.

Ông Ba-lãng-soa-Hợi

Ông Nguyễn công Tiểu

Ông Tiểu là đầu đảng cái đảng trung lập. Ông lại vừa là người sáng lập ra nó, vừa là hội viên của nó.

Ông Nguyễn-thừa-Dạt

Áp dụng ngay đạo Trung dụng, ông bỏ phiếu trắng, không bầu ông An, cũng không bầu ông Lục. Rồi về sau lại áp dụng cái đạo Trung dụng, hề có công việc gì, ông cũng bỏ phiếu trắng tuốt. Nếu vậy, không biết ông đến đây làm cái trò trống gì?

Cho có mặt, cho có mặt.

Hay là cho có chân.

Ông Phạm Tá

Đối thủ với ông Lê Thăng có ông Phạm Tá, làm nghề thợ ruộm. Ông nói nhiều, rất nhiều; công kích ông Lục, kích bác ông Vĩnh, mĩa mại ông Lê Thăng, chê bai ông Trần trung Hòa, châm chọc ông Lê quý Trạch. Ông chỉ quên mất một người: ông Phạm Tá.

Ông gọi ra truyện kích bác đầu tiên.

Người ta bảo ông rằng bầu nghị-trưởng không cần bàn tán, ông trả lời:

— Tôi có quyền nói, tôi cứ nói.

Cô Nguyễn thị Kiềm, phóng viên P. N. T. V. ngồi bên cạnh nghe thấy vậy chắc là bằng lòng lắm.

Rồi ông hăng hái nói:

— Tôi trong sạch nên nói trong một tuần lễ cũng không sợ.

Vâng thì ông nói một tuần lễ không sợ, chỉ có người ngồi nghe là sợ thôi.

Ông Phạm-Tá

Ông thuê chợ

Thấy ông Phạm Tá chê ông Trần trung Hòa là « người khờ mướn » của ông Lục, ông Lê quý Trạch tức tối, đứng dậy hô to:

“Ngày Nay” bá cáo

Chúng tôi có nhận được rất nhiều thư của các bạn xa gần gửi về hỏi, nhưng tiếc chưa thể trả lời rõ được vì hiện giờ tờ báo Ngày Nay còn ở trong thời kỳ dự bị. Bao giờ báo ra và thể tài báo thế nào sẽ có lời bá cáo sau trên báo Phong Hóa. Chúng tôi chỉ xin nội để các bạn hay rằng hai tờ báo Phong Hóa và Ngày Nay không cùng một tòa soạn, tuy vẫn là hai tờ báo của Tự Lực Văn Đoàn.

NGÀY NAY kính cáo

Thuốc lậu

Bệnh lậu ra mắt phải dùng thuốc số 10 (giá 0\$50 1 ve). Lậu tức buốt, đi đại rất, nóng tức bàng quang, tiểu tiện vàng, đỏ, đục, dùng thuốc số 4 (giá 0\$50 1 ve) thì dù bệnh nặng tới đâu cũng rất chóng khỏi, khỏi êm dềm, không hại sinh dục.

ĐAU HIA

GIANG MAI (Tim là)

Bệnh giang mai nổi hạch, lên quá soài, rức đau, rất thịt, đau xương nổi mào gà, mề đay, hoa kiế, phá lở khắp người dùng thuốc giang mai số 18 (giá 1\$00 1 ve) rất mau chóng khỏi; chất thuốc êm dềm, không công phạt, không hại sinh dục.

Lê-Huy-Phaol

ĐẠI LÝ. — SAIGON: Dương Văn Vy, 109, D'Espagne. — HAIPHONG: Nam Tân, 82, Bonnal. — NAM-ĐÌNH: Chân Nam T.

Ái muốn làm Đại-lý vì

Mười một dân biểu chúng tôi ở Nam Định không thể họp tác với ông Tạ được. Xem đó thì đủ biết tư cách của ông thế nào.

— Ông Trạch công kích tôi là vì tôi đã công kích ông về « thuế chợ ».

Chả biết thuế chợ gì mà ông Trạch nghe thấy, liền lần mắt.

Ông Trần quang Vinh

Giáo trước, có tin đồn ông Vinh ra tranh cử nghị trường. Thật là nguy cho cái ghế nghị trường quá.

Ông Chánh Liễu

Nhưng đến hôm hội đồng, ông ra ngồi im thín thút. Thật là may cho cái ghế nghị trường.

Nhưng làm sao, ông định ra đời rồi lại không chịu ra? Vì công tâm hay vì công đức? Một ông bạn của ông Lục làm cho tôi hết phân vân:

— Chẳng qua là vì các ông nghị yêu tấm lòng vàng của ông Vinh, thấy ông ta « béton armé » quá.

Ông Nguyễn văn Thịnh

Ông An trượt ghế nghị trường, ra tranh ghế phó nghị trường vậy. Trong phái ông Vinh, Lục, có ông Nguyễn văn Thịnh ra tranh.

Ông Thịnh ra ứng cử, tỏ vẻ mấy lời cùng viện, Tiếng ông trong treo và nhỏ nhỏ, làm cho cô Nguyễn thị Kiêm đã trưởng là ở viện dân biểu Bắc-kỳ, đàn bà, con gái cũng được làm nghị viên.

Rút cục, ông Thịnh thua. Có người bảo:

Ông Nguyễn Năng không biết năng ăn hay năng nói

— Đó là tại ông Lục. Nếu ông Lục nhanh nhẩu ra, chỉ ông An mà bảo với cả viện: « Viện nên bầu cho ông An », thì ông An hẳn lại bị thua lần nữa.

Ông Lục cũng muốn vậy lắm, song khốn một nỗi, ông chưa đọc truyện Tam quốc.

Từ-Ly

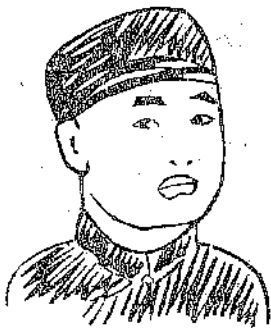
NHỮNG NGƯỜI CŨ

Viện dân biểu Bắc-kỳ năm nay thêm được vô số là tên lính mới. Nhưng tiếc thay, lại mất vô số nhân linh cũ.

Trong số đó, ai cũng tiếc ông Ngô trọng Tri và cụ Lại văn Trung. Nói là tiếc ông Ngô trọng Tri thì không được đúng lắm, vì người ta tiếc là tiếc cái đầu của ông ấy: cái đầu giống như in cái đầu của Phùng ngọc Tường đã làm sáng cả nghị viện trong bốn năm vừa qua. Năm nay thiếu cái ánh sáng ấy, có lẽ rồi viện hóa ra tối mò mò mất. Ý chừng ông bắt chước P. N. Tường; ông đã cao dần đi từ rồi!

Cụ Lại thôi già về hưu, ai cũng ngán ngợ như cái áo phùng xanh của cụ và tiếc rằng cụ năm nay không có dây để đeo cái thẻ bạc mới tinh và đẹp đáo đẽ. Tuy vậy, cụ cũng có hai ông nghị họ Lại làm đại biểu cho cụ: ông Lại Mẫn và ông Lại Nức ở tỉnh, Thái-bình.

Nhắc đến ông Ngô, cụ Lại, người ta không khỏi bồi hồi bồi than thở cho đời con mắt « cá vờn nhau » của ông cựu nghị viên Nguyễn hữu Hoan, cái đầu bạc phếch của ông cựu nghị trường, cựu lang viên Nguyễn hữu Cự.

Ông Phạm đình Hựu nghị-viên Ninh giang, Vĩnh bảo!

Có lẽ hôm nghị viện họp hội đồng, trời mưa tí tách tỏ lòng thương, nhớ những ông nghị không còn được nghe đàn chim sẻ riu riu ở trên nóc hội quán hội Khai-trí nữa đây.

Từ-Ly

PHONG DAO MỚI

Người ta chạy chọt nghị viên,
Tốn kém bạc nghìn, chưa kể công tao.
Ở đời ai có đại nào,

Nếu không mất vốn làm sao có lời!

Buồn này lắm lắm, ai ơi,

Vừa danh, vừa lợi, lãi đời ba bề.

Mỗi năm, Hà-nội đi về

Đi tàu hạng nhất, phớn phè lắm thay!

Chơi giải trí, tiệc no say,

Khi đêm chớp bóng, khi ngày « sấm

[bang].

Mày mà trị sự vào ban,

Soi tiền phụ cấp có hàng bạc trăm.

Tú Mỡ

Xã-Xê — Bác Lý và bác Ba cứ bầu cho ông ấy vì ông ấy hứa với chúng mình và nhà sẽ đãi một bữa cháo tim. Vậy ba người này bầu cho ai?

COP, COP!

Người ta thường tặng các quan cái huy hiệu « cha mẹ » dân. Nhưng xưa có truyền người đẻ ra cop, cop đẻ ra người, thì nay có khi « cha mẹ » dân cũng là cop...

Ở tỉnh Vinh-long có ông chủ quận (như ông phủ, ông huyện ngoài Bắc) không biết trở tài « phụ mẫu » thế nào, mà bị dân kiện. Quan Thống-độc phải về tận nơi điều tra. Lúc đó, ông chủ quận nọ hô to bảo dân:

— « Nào, ai muốn cưới cop thì ra đây ! »

Ấy vậy, mà vô số người ra cưới cop! Ông chủ quận cop đó bị cưới nhiều như vậy đến công lung hay sụn sương sống mất thối. Đầu sao, ông ta tự nhận là cop, thì ông còn luận quần bèn cái khổ của bọn dân đen làm gì, ông về rùng rợn ở có hơn không.

Nghe đầu quan Thống-độc nghĩ vậy, nên ngài đã đổi ông lên tỉnh Tây-ninh. Tỉnh Tây-ninh lắm rừng rú, mới ông vô đấy cho. Dân chúng tôi chỉ mong ông gặp cop thật để ông kê lễ nổi lòng.

Từ Ly

Dấu-xảo Mỹ-thuật Mỹ-nghệ

Việt-Nam Mỹ-Thuật Mỹ-Nghệ Hội có quan Toàn-Quyền René Robin và quan Thống-sứ Auguste Tholance làm danh dự Hội-trưởng, lập ra đề bảo-vệ mỹ-thuật và mỹ-nghệ Việt-nam, đương sửa sang đến 10 Decembre 1934 mở cuộc đấu xảo lần thứ nhất.

Những nhà mỹ-thuật và mỹ-nghệ Đông-pháp (Họa-sĩ, Điêu khắc, Kiến Trúc, Hội-họa trang hoàng, những nhà mỹ-nghệ chuyên vẽ sơn ta, hoặc vẽ nghệ thủy-tinh, trạm trổ các đồ kim khí, nghệ thêu, khảm, dệt tơ lụa, làm bàn ghế, đồ trang hoàng trong nhà, v.v...) xin mời dự vào cuộc đấu-xảo ấy và xin hết sức sửa soạn sáng chế ra những tác phẩm có thể tỏ hết tài năng của mình.

Những công-trình tuyệt tác sẽ được thưởng: Bằng (diplômes, Bội-úch đồng (Médailles de bronze), Bội-tinh bạc (Médaille d'argent).

Hạn gửi, chỗ nhận đồ đấu-xảo và ngày nào sẽ kén chọn những đồ dự cuộc đấu-xảo, thì Hội sẽ đăng báo sau.

Y BANG

TUYỆT TRÙNG LẬU, GIANG MAI

Sau khi khỏi bệnh lậu hay giang mai thấy: tiểu tiện vàng đục, vẩn, mờ mắt, ù tai, rết thịt, tóc rụng, thân thể đau mỏi, dùng thuốc này khỏi rứt nọc. (Giá 0\$60 1 ve).

12, Route Sinh-Tu — HANOI

Khí hư

Mắc bệnh Khí hư thấy: cửa mình ra chất nhờn, buồn mỗi chân tay, đau mỗi thân thể, tiểu tiện vàng, đục, chóng mặt, rức đầu, đau bụng nổi hờn, kinh không điều v. v., dùng thuốc « Đoạn căn khí hư », thì các bệnh sẽ tiêu tán đi hết. (Giá 1\$00 1 lọ).

202, Maréchal Foch. — VINH: Sinh Huy, 59, Rue de la Gare — LOUANG PRABANG: Havan frères, Rue Mouchoi.

thư thương lượng

Tiếng Thu

(Tiếp theo)
XVII

của NHẬT-LINK

Lúc Trám sực thức dậy thì trời còn mờ mờ tối. Nghĩ đến những việc lúc ban đêm, nàng ngơ ngợ tưởng như xảy ra ở trong một giấc mộng. Một đêm trần trọc, nửa ngủ, nửa mê làm cho Trám mệt mỏi, bơ phờ. Nàng nghĩ lại mới biết hôm qua lúc ở buồng Phong về, nàng đã định sáng nay đi thật sớm, còn đi đến ở nhà ai thì nàng không ngần ngại gì: nàng chỉ quen thân có bác hai Xuyên là người đàn bà vẫn thường đến mua hoa quả ở vườn nhà bà Hàn. Trám cũng không hề nghĩ rằng bác hai Xuyên có nhận cho nàng ở không.

Qua cửa sổ chắn song có chút ánh sáng mờ chiếu vào, nhưng Trám không biết đó là trời sắp sáng hay là ánh trăng hạ tuần lọc qua làn mây. Nàng ngồi lắng tai nghe, đợi đồng hồ gõ chuông. Yên lặng một lúc lâu, rồi xa xa văng vẳng có tiếng gà gáy.

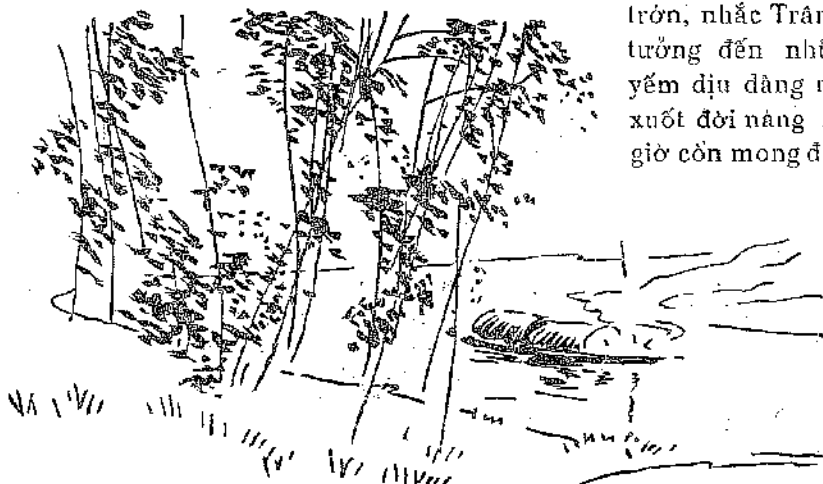
Như cái bóng, nàng đón đến rá hiện lần đến chỗ vại nước rửa mặt. Tiếng gáo sẽ chạm vào vại, đêm thanh yên lặng đối với Trám thành một tiếng vang to làm Trám giật mình sợ hãi: lúc nàng trốn đi, nàng không muốn một người nào biết.

Khi trở về phòng, Trám thấy con chó mực cứ theo quần quít lấy chân nàng: nàng khó chịu lấy chân hẩy mạnh ra, nhưng con chó rít lên mấy tiếng rồi lại lẩn vào, vì nó vẫn quen như mọi ngày khi nó đùa với chủ nó. Nhưng lần này, chủ nó muốn đuổi nó đi xa hẳn, vì không muốn trông thấy nó tỏ tình lưu luyến mình mà thành ra tủi thân.

Trám lật chiếu lấy gói quần áo, rồi ra nhà ngoài lấy nón và đi thẳng ra cổng không hề quay mặt lại. Ra đến cổng, nàng cúi xuống sẽ rút then rồi mở cánh cửa từ từ, vì sợ cánh cửa kêu ken-két. Một luồng gió lạnh lạnh đưa vào mặt nàng, nàng thấy trong người nhẹ nhõm như vừa thoát khỏi một nơi u uất, nặng nề.

Ngoài đường vắng tanh không có một ai. Trời đã hơi sáng hơn, vì mặt trăng vừa ra khỏi vùng mây. Đêm tĩnh nên tiếng giế hai bên bờ cỏ vệ đường nghe càng to, càng rõ. Chốc chốc luồng gió thoảng qua, lao sao trong rừng tre khô; những ngọn tre nghiêng ngả như đang vừa thổi dài, vừa thì thầm nói chuyện. Mặt ao sáng; dưới những tàu lá súng tròn, bóng tre in ngược hình rung rinh với bóng những ngôi sao lấp lánh tỏ mờ.

Thấy có tiếng động ở gần gần, nàng giật mình nhìn kỹ thì ra con chó mực đang lách giậu chạy ra, rồi cứ đi tung tăng trước mặt Trám, chốc chốc lại dừng lại và quay đầu nhìn về phía sau. Trám cúi xuống nhặt những viên gạch con ở đường ném đuổi. Bỗng nàng đứng yên, hai tay bỏ thõng, dăm dăm nhìn vào trong vườn, là vì giữa hai chùm nhãn bóng lù mù đen, nàng thấy

hiện ra bức tường trắng với cái cửa sổ buồng Phong hé mở. Nàng chếp miệng một cái, rồi cúi đầu lững lững đi.

Con chó mực đã chạy trở lại rồi đứng ở cổng nhìn theo cho đến khi Trám đi khuất sau cái miếu ở đầu ngõ.

Khi đi qua một con đường hai bên cây rù bóng tối om, Trám sợ hãi vô cùng. Trước mặt, ở trong bóng tối có tiếng người đưa lại, mỗi lúc mỗi gần. May vì gặp chỗ tối, nên không ai nhận được mặt Trám.

Ra khỏi làng, Trám men theo bờ

sông để đi tắt lên huyện là chỗ bác hai Xuyên ở buôn bán.

Bấy giờ trời đã sáng hơn, nền ruộng lúa đã rõ màu xanh tươi như màu cốm non. Sau rừng tre thưa, con sông Phương lấp lánh giòng nước trắng. Trên chiếc thuyền chài đậu yên bên rừng tre, thấp thoáng có ánh lửa. Một ít khói xanh phơ-phất, nhẹ nhàng lan trên mặt sông.

Tự nhiên Trám bỗng thấy một nỗi buồn vô hạn thấm vào tâm hồn. Nàng ngáp ngừng không muốn bước, đứng dừng lại một lúc, rồi quay mặt nhìn với về phía nhà Phong ở. Đang bâng khuâng nhìn thì có tiếng người hỏi sau lưng:

— Cô Trám đi đâu sớm thế?

Trám giật mình quay lại thì gặp mấy người quen ở xóm trên gồng gánh đi chợ sớm. Trám vội giấu gói áo sau nón, rồi mỉm cười, gương làm ra vui vẻ lấy tay chỉ liêu xuống ruộng, ý muốn bảo mấy người kia rằng nàng đi thăm lúa.

Đội mấy người quen đi xa rồi, nàng ngồi xuống bờ cỏ, chống tay lên má, hai mắt mơ màng trông về phía nhà Phong mà thở dài, rung rung nước mắt.

Ngọn gió mát buổi sáng nhẹ đưa rung rinh mấy ngọn lúa non, như có tay người vuốt ve mơn trớn, nhắc Trám lùi ngùi tưởng đến những sự âu yếm dịu dàng mà từ nay xuất đời nàng không bao giờ còn mong được hưởng nữa.

Bỗng nàng tai đứng dậy, nhieu đôi lông mày có vẻ quá qu yế t, rồi trong khi mấy giọt nước mắt nhớ Phong cứ từ từ chảy trên má, nàng vừa đi vừa thăm nhủ nàng:

— Nghĩ làm gì nữa, còn nghĩ làm gì đến con người tệ bạc ấy nữa.

XVIII

Biết tin Trám trốn đi, Phong phải hoãn việc lên Hanoi độ năm, sáu hôm, vì sợ đi cùng một ngày, thiên hạ đi nghị.

Trưa hôm ấy, Phong sang bên nhà bà Hàn dò xét tình hình. Chàng không thấy cái gì đổi khác, từ bà Hàn cho đến Nhung, Nga, người nào

về mặt cũng như thường, trò chuyện vui vẻ như mọi ngày hình như không có việc gì xảy ra cả. Bấy giờ, Phong mới biết những lời Trám nói trong thư là đúng. Trám ở đây như cái gai trước mắt thì khi đi còn ai là người nhớ tiếc.

Chàng sang buồng bên thấy Viễn đang đứng cho chim ăn. Chàng hỏi:

— Trám nó trốn đi bao giờ thế?

Viễn làm ra bộ không lưu tâm đến việc đó, trả lời qua loa:

— Tôi cũng chẳng hiểu. Chắc là nó đi từ hôm qua.

Phong nói:

— Để nó trốn đi như thế mang tiếng chết.

— Anh tưởng nó trốn đi sao? Mợ đuổi nó đi đấy chứ.

— À ra thế.

Thật ra, Phong đã biết là Trám bị đuổi rồi, nhưng chàng muốn dò xem Viễn đối với việc này ra sao. Chàng nói tiếp:

— Mợ đã nói chuyện về Trám cho tôi biết. Nhưng như ý tôi thì đâu thế nào thì thế, đuổi nó đi trong lúc này cũng hơi tội nghiệp.

— Nhưng anh biết đâu là nó đã khổ sở. Anh đã chắc đâu nó đi một mình.

Viễn nhìn Phong dò ý:

— Thế nào chẳng có người đi theo nó.

Là vì Viễn ngờ cho Phong và muốn dò xem người đi theo nó có phải là Phong không?

Phong nói:

— Chú biết đâu là nó không đi một mình. Biết đâu cái thằng khôn nạn kia sợ lụy đến thân không bỏ mặc nó, mà nếu nó liêu minh thì trách nhiệm đó ở ai?

Phong nói câu ấy có ý ám chỉ Viễn, nhưng Viễn về mặt vẫn như thường, đương loay hoay bề cang con cháu-cháu và huýt sáo gọi con chim họa-mị đến mổ. Một lúc sau, Viễn mới trả lời câu của Phong:

— Nó đi một mình hay hai mình thì chưa rõ, vì hiện giờ cũng chưa biết là nó đi đâu. Nhưng chỉ ở quanh quần đây thôi, rồi sau thế nào cũng biết.

Rồi Viễn lại nói tiếp để cho xong câu chuyện:

— Và lại việc này là tùy mợ, tôi cũng không biết đâu mà bàn bạc.

Vừa nói đến đây thì Nhung sang hỏi Phong đột ngột:

— Anh Phong chưa đi sao?

Câu hỏi của Nhung làm Phong ngượng ngịu, chàng cảm thấy mọi

PHÒNG THĂM BỆNH

BÁC SỸ: NGUYỄN-HẢI

6, RUE COLOMB, 6 (góc ngõ Nam - Ngự)

Téléphone 410

TIẾP KHÁCH

Sáng từ 8 giờ đến 11 giờ

Chiều từ 3 giờ đến 5 giờ

CÓ ĐI THĂM BỆNH NGOÀI PHỐ

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới mắc phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không dứt nọc, mỗi khi nóng rộp, thức đêm, trong người nóng nảy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rất nọc. Thuốc đã mấy đời, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng bào tin-dùng mỗi ngày thêm đông; cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được dứt nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mại, bệnh hạch lẹo-sỏi, nóng rát, đau xương, rết thịt, rết đầu, nổi mề-đay, ra mào gà, hoa-khê, phá vỡ khắp người, uống một ống thuốc là khỏi-hiện, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy-thếp đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ ĐƯỢC-PHÒNG. 88, Route de Huế (sẽ cửa chợ Hòm) Hanoi - Téléphone 758

ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÊ M. Địch, 73, Belgique, Haiphong - Ich-sinh-Đường, 190, phố Khích, Nam-dinh - Xuân-Hải, 5, Rue Lạc-sơn, Sơn-tây - Pháo-Long, 12, Cordonnier, Hải-đương - Bát-Tiên, Marechal Foch, Vinh - Bát-Tiên, Paul Bert, Huế - Bát-Tiên, Tourane Mairie - Rue Marché, Nha-trang - Đức-Thắng, 148, Albert, Dakao, Saigon - Có đại-lý khắp ba Kỳ - Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương-tượng.

ngươi trong nhà nghĩ ngợi chàng xui Trâm trốn đi để rồi cũng đi với Trâm. Chàng nói đùa để che sự ngượng ngùng:

— Bây giờ thì tôi lại không đi nữa. Nghĩa là đó năm, sau hôm nữa tôi mới đi.

Nhưng cười:

— Phải, không lẽ cô học trò vừa đi, ông thầy cũng lại đi nốt.

Phong cau mày đáp:

— Ông thầy dạy có một cô học trò mà không nên thân thì ông thầy cũng nên đi cho rảnh.

Nhưng nói chưa

sợ Phong giận:

— Thầy dạy chữ, chứ dạy thế nào được tình nết.

Rồi nàng nói tiếp:

— Kể cũng thương hại, nhưng mà chính nó lại làm hại nó chứ ai làm.

Phong biết là nên bỏ đi thối cũng cho là chàng theo Trâm. Sau chàng nghĩ được một cách tiện, liền hỏi Viên:

— Mai chú lên Hanoi chơi nhé, và cùng đi với tôi cho vui.

Viên không muốn gì hơn, liền nhận lời ngay.

Thế là Phong không còn sợ ngợ vực gì nữa. Chàng thấy nhẹ nhõm trong người, ra đứng ngoài hiên nhìn cảnh vườn nắng. Chàng vui vẻ vì sắp đi thoát khỏi một nơi không-khí nặng nề, sắp xa hẳn những cảnh vật nó luôn luôn nhắc chàng nhớ đến những kỷ-niệm đau buồn.

Mấy đám mây trắng trôi trên trời xanh vút gọi chàng nhớ đến những sự phiêu-lưu, những cảnh biệt-ly chia rẽ. Chàng thở dài, buột mồm lẩm bẫm:

— Không biết bây giờ Trâm ở đâu và đương làm gì?

Nghĩ thế, song chàng lại chép miệng, lắc đầu muốn quên, quên hẳn đi.

XIX

Lúc Phong ở lớp học ra mới vào quãng 10 giờ sáng. Chàng không biết dùng thì giờ làm gì, lững thững

từ trường Cao-dang qua phố Tràng-liên rồi men theo bờ hồ nhìn ngang ngửa có cái thú nhẹ nhàng của người đi chơi phiếm.

Gió lạnh, nhưng trời nắng to. Phong vừa đi vừa tìm những chỗ có ánh nắng, thấy người khoan-khoái trong bộ quần áo da ấm áp.

Chốc chốc lại đi ngược lại phía

chàng một vài liều-thư tươi tắn.

Trời trong sáng, trong lòng Phong lại vui vẻ, nên Phong trông cô nào cũng xinh đẹp, có nào cũng nhìn

chàng như đương cùng chia sẻ cái vui không, duyên cớ của

chàng lúc đó.

Thoảng có cái ô-tô màu

xanh trông quen quen đi qua, chàng chú ý nhìn theo.

Trong xe, chàng thấy rõ bà

Án Nam cùng ngồi với Liên,

lúc là người con gái mà song thân

chàng đã định hỏi cho chàng làm

vợ. Hình ảnh Liên ngồi trong chiếc

xe hôm sang trọng vừa thoảng hiện

ra trước mắt Phong, tự nhiên làm cho

Phong nghĩ đến Trâm và mỉm cười

vì sự so sánh hai người với nhau.

Hơn một năm nay, chàng đã quên

hẳn Trâm. Từ đó ấy, chàng chưa

trở về quê lần nào, tuy có gặp Viên

mấy lần, nhưng chàng không hề

đá-động đến việc Trâm bao giờ.

Đối với chàng, Trâm như là đã chết

rồi: chàng thì bận học luôn ở Ha-

nói, Trâm thì sống yên lặng ở một

thôn quê heo lánh nào, hai người

hai cánh đời khác nhau, khó lòng

mà gặp được nhau nữa.

Khi đi rẽ vào vườn hoa, thấy bóng

cây, thấy sông gọn trên mặt hồ.

Phong tranh nhờ đến cảnh vườn

thu ở quê nhà hồi mới bắt đầu yêu

Trâm. Việc trước đã xa, chàng thấy

trong lòng êm-ả, muốn tha thứ,

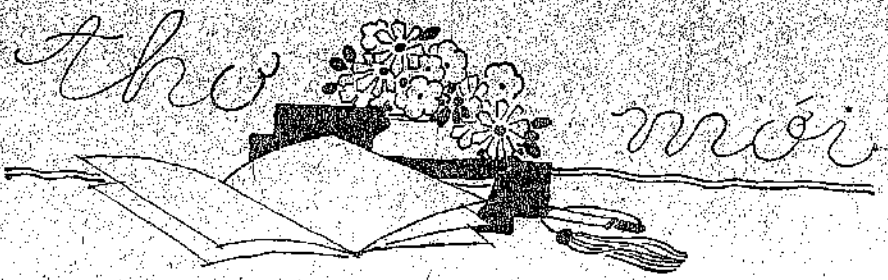
muốn quên sự lầm lỗi của Trâm

mà chỉ nghĩ đến người bạn gái dịu

dàng đã cùng chàng vui vẻ chơi bơi

khi còn tuổi ngây thơ. Chàng bù-

ngủi nghĩ đến rằng Trâm có lẽ một

CHIỀU HỒM QUA...

Chiều hôm qua, dạo bước bên hồ,
Đang bâng khuâng tìm một vần thơ,
Tôi bỗng gặp ba cô thiếu-nữ,
Làn tóc huyền theo gió phất phơ.

Vì chúng tôi là giống đa tình,
Mà bà cô đó cực kỳ xinh.
Tôi bèn hái ba bông hồng tía
Sôi dài trên mặt nước rung vành.

Rồi tôi mê mãi, đắm say lòng,
Tuổi cười bước lại dưới gốc thông
Là nơi ba cô cùng nhau đứng,
Tặng mỗi cô em một đóa hồng.

Dịu dàng, tôi nói: « Hỡi ba nàng,
« Vì đâu mặt ngọc ánh mơ màng?
« Vì đâu tóc dạ nhường tề lái
« Với bề lòng nhường sóng mang mang?

« Phải chăng thiếu nữ thấy gió chiều
« Ve vút lan sóng tóc yêu kiều,
« Trông ngón tay tình quân môn-tròn?
« Có phải chăng là các cô yêu?

Bà cô thiếu nữ, miệng mỉm cười,
Đồng thanh thỏ thẻ trả lời tôi:
« Chính vì yêu, chúng em ngây ngất,
« Hỡi tình quân của chúng em ơi!

« Chúng em đây khi đã yêu ai,
« Thì người mây-nước phải miệt mài
« Trong vòng ân-ái không bờ bến
« Và lòng say đắm, sóng vui hoài.

« Mà tình quân hỡi, có hay chàng
« Tìm chúng em rung động vì chàng?
« Chúng em yên anh chàng thi-sĩ,
« Giàu sang, phú quý, chẳng bao mang»

Tôi lặng yên đứng ngắm ba cô,
Môi xinh tươi với mắt mơ hồ,
Với tâm thần dịu dàng, tha thướt
Như ba cây liễu đứng bên hồ.

Một cô uyển chuyển lại bảo tôi:
« Hỡi tình quân của chúng em ơi!
« Em là Ngày Xanh, là Tuổi Trẻ,
« Là mùa xuân chói-lời của Người.

« Ai chẳng vì em thồn thốc lòng,
« Khấp trong bầu vũ-trụ mơ màng?
« Vì ngàn thu em son, em trẻ,
« Với ngàn thu em đẹp tựa hồng.»

Một cô nữa cất tiếng oanh:
« Em là Sức-Mạnh của ngày xanh.
« Chính em khiến lòng chàng phấn khởi
« Khi chàng nhìn gió cuốn, mây nhanh.

« Chính em những buổi sáng xanh tươi
« Khiến chàng bông bột mền yên đời,
« Khiến chàng lăm lăm như điện đại,
« Chùm môi thối sáo với cà vui.»

Còn cô kia lạnh lạnh giọng vàng,
Tuổi cười say đắm bảo tôi rằng:
« Họ, tên em hỏi chàng có biết,
« Tình lang yêu dấu! hỡi tình lang?

« Sung sướng thay là kẻ có duyên
« Được em môn tròn với chung thuyền!
« Vì người đã khiến lòng em chuyền
« Mơ màng tuôn sóng giấc mộng huyền

« Mà kẻ em đây đã rầy ruồng
« Đón đau cực khổ dữ mọi đường.
« Vì tên em là lòng Quyên-Luyến,
« Là tình Ân-Ái, nỗi Yêu-Thương.»

Rồi ba cô thiếu nữ đắm say
Nói: « Tình quân hỡi! chúng em đây
« Vì tình quân, tâm hồn ngọc ngà,
« Vì tình quân, tóc dạ ngọt ngào!»

Rồi bà cô thiếu nữ lả lơi
Cầm tay nhau nhẩy múa quanh tôi,
Yêu điệu, êm đềm như đón bướm
Uyển chuyển bay trong bóng thông tươi.

Chiều hôm qua, dạo bước bên hồ,
Đang bâng khuâng tìm một vần thơ,
Tôi bỗng gặp ba cô thiếu nữ,
Làn tóc huyền theo gió phất phơ.

Vì thế cho nên tự chiều qua,
Lúc nào tôi cũng mãi mê ca.
Là vì lăm lòng tôi rung động
Như đu hui hơi gió ngấm nga.

Phạm-huy-Thông

là không còn sống, hai là đã lấy chồng, mà người chồng đó có thể không phải là đứa tình nhân cũ của Trâm. Còn đứa con...

Sợ nghĩ lan man lại nhắc đến việc đau đớn trước thêm buồn lòng, vô-ích, nên Phong đi tạt ra đường cái để thấy cảnh rộn rịp đỡ phải nghĩ vợ vãn nữa.

Ra đến phố hàng Đào thấy đông người, chàng mới sợ nhớ là hôm đó phiêu chợ tơ. Ánh nắng sáng với

những tấm lụa vàng và thất lung hoa-lý của mấy người con gái bán lụa diễn ra một quang cảnh vui tươi lạ thường.

Bỗng Phong đứng lặng, đắm đắm nhìn theo một người con gái mặc áo nâu cũ đi bên cạnh một người đầu bà nhà quê. Phong trông sau lưng và giáng đi người con gái thấy quen, và hơi giống Trâm. Như cái máy, chàng bước theo luôn.

(Còn nữa) Nhật-Linh

DAI-BO-HUYẾT

Chuyên-trị đầu bả, con gái kinh huyết không đều, khi sớm, khi chiều, kinh huyết bị tắc không ra, hay đau bụng, kinh huyết ra không tươi đỏ, tím đen thành hòn, bầy ra nhiều quá; khi hư ra nhiều chất trắng, đau bụng, rức xương, nằm ngủ không yên, quá trưa hấp sốt, ra lẫn bờ hồi, ăn ít, vàng da, chóng mặt, tay mơ, thâu thê còn yếu, đau trong dạ-con (nhà con) lâu năm không dể, hoặc bị tiền-sản luôn.

Mỗi hộp giá 1\$00
Hỏi tại: M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG viên thuốc Lạc-Long
Số 1, Phố Hàng Ngang, Hanoi.

ĐÃ XUẤT BẢN: Le Français N° 2 ou les Fautes de français expliquées

IN RẤT ĐẸP, BÌA HAI MÙI, GIÁ BÁN 0\$20. BÁN GỒM VỚI LE FRANÇAIS N° 1 0\$35

NÊN CHÚ Ý: Các ngài mua đồng niên báo

Ami de la Jeunesse Studieuse

sẽ được miễn không quyền sách do. Giá đồng niên: 1\$80.

Báo quán: 12, Beauchamp, 12 - Hanoi

(Nhớ đính thêm 0\$05 tem để gửi quyền sách Le FRANÇAIS N° 2 ou les FAUTES de FRANÇAIS EXPLIQUÉES)

Những việc chính cần biết

trong tuần lễ

TIN TRONG NƯỚC

Viện Dân-biểu Bắc-kỳ khai mạc

Hanoi. — Khai mạc từ thứ bảy, 20 Octobre, viện Dân biểu Bắc-kỳ đã bầu xong viện trưởng, phó viện trưởng và ban trị-sự như sau này :

Viện trưởng : Ông Phạm Huy Lục : 59 phiếu, trúng cử.

(Ô. Vũ Văn An 50 phiếu.)

Phó viện trưởng. — Ô. Vũ Văn An : 61 phiếu, trúng cử.

(Ô. Ng. v. Thịnh 50 phiếu.)

Ban trị-sự. — Các ông : Lê Thăng (thư ký) Vũ Đức Hình (phó thư ký) Ng. v. Bùi, Ng. v. Từ và Vũ Đình Hiến.

Ủy-ban thường-trực. — Ô. O. Đỗ Thúc Phách, Phan Tất Tạo.

Ủy viên dự Đại-hội-nghị. — Ô. O. Ng. v. Vĩnh, Vũ v. An, Trần Kỳ.

Ủy-viên dự-khuyết. — Ng. v. Luận, Quán Trọng Tiến, Phạm Hữu Ninh.

Viện Dân-biểu Trung-kỳ

Huế. — Bữa 16 Octobre, viện dân-biểu Trung-kỳ cũng đã bầu xong ban trị-sự :

Nghị-trưởng. — Ông Hà Đăng : 26 phiếu được tái cử viện-trưởng.

(Ông Phạm-v-Quảng 17 phiếu)

Phó-nghị-trưởng. — Ô. Đặng Cao Đệ : 27 phiếu, trúng cử.

(Ô. Bùi Huy Tín : 15 phiếu.)

Thư-ký. — Ông Phạm v. Quảng (được tái cử).

Phó thư-ký. — Ông Vũ Công Hòa.

Hội-viên ban thường-trực. — Ô. Ng. q. Tụy (được tái cử).

Ủy-viên dự Đại hội nghị. — Ô. O. Nguyễn Thanh Cảnh, Quang Cư.

Ủy viên dự khuyết. — Vũ đ. Thụy, Lê viết Lợi.

Cố vấn. — Ô. O. Lê Thành Cảnh, Hoàng-Kiểm, Ng. Khắc Thành.

Ban trị-sự mới của hội đồng quán hạt Nam-kỳ

Ông Mathieu được tái cử làm chủ-tịch. Ông Labasthe, phó chủ-tịch.

Phó chủ tịch người Nam : ông Nguyễn Phan Long

Thư ký : các ông Courtinat và Khá.

Những ông sau này được cử đi dự Đại hội nghị :

(Người Pháp) Các ông De Lachevrotière, Labasthe, Mathieu.

(Người Nam) Các ông Lan, Chiêu, Liêng.

Đặt ra thuế lợi tức và giảm thuế điện, thổ

Saigon — Kỳ Hội đồng quản hạt vừa rồi, quan Thống đốc Nam-kỳ ngỏ ý định bắt đầu từ năm 1935 sẽ hạ thuế thân xuống 5p. Người Tần được giảm 10% ; sẽ đặt thuế đánh vào lợi tức của người Pháp và tùy theo nhiều ít mà đánh từ 150 đến 35% , đánh vào của người Nam từ 150 đến 10%.

Việc giảm 10% về thuế thân

Quan Thống sứ Bắc-kỳ nói cho nhân dân biết rằng tình hình tài chính hiện thời không thể để cho chính phủ B.K. hừa sau này sẽ cứ giảm 10% về thuế thân của người bản xứ.

Định công Niết bị sáu tháng tù vì phản kháng các nhà chuyên trách

Bắc-ninh — Nguyễn khi Niết và Nùng bị viên lục sự và viên chánh tổng vây bắt ở xã Cờ-giang rồi giải về huyện Gia-lâm, đến nửa đường, Niết và Nùng đánh lại

viên chánh tổng và viên lục sự để chạy thoát thân, nhưng lại bị bắt được.

Hôm 12. 10, tòa Nam án đã phạt Đ.C. Niết 6 tháng tù và Vũ-x-Nùng 3 tháng.

Số vàng mỏ được ở Thanh-hóa trị giá sáu vạn

Thanh-hóa — Công việc mỏ vàng ở làng Hải-nhuận đã kết liễu. Số vàng thu được tất cả là 99 nén với một phần tư nén, trị giá sáu vạn bạc, và hơn 200 nén bạc.

Quan Tổng đốc Thanh-hóa Nguyễn bá Trác định xin dùng số tiền lớn đó lập một quỹ cứu tế để trợ cấp cho những người bị nạn bão, lụt. Nền không được thế, ngài cũng xin lấy một vạn cho dân Thanh-hóa.

Truyền đơn và cờ đỏ

Cao-bằng — Sau nhiều cuộc bắt bớ về cuộc giải truyền đơn và cờ đỏ, tỉnh Cao-bằng đã được tạm yên, thì nay người ta lại thấy giấy và cờ đỏ rải rác trong các phố ở Tỉnh-túc.

Sự náo nhiệt ở thành phố giảm bớt, nhiều nhà buôn đóng cửa.

Nhiều người tình nghi đã bị bắt. Xét ra trong vụ truyền đơn này có nhiều học sinh dưng vào.

TIN PHÁP

Bắt được đảng viên cộng sản ở Châu-độc và 10 đảng viên ở Long-xuyên

Saigon — Vừa rồi, các nhà chuyên trách bắt được chừng mười tay cộng-sản ở miền chợ Mới và tịch thu được máy in, báo chí, truyền đơn và sách cộng sản.

Ở Châu-độc cũng có bốn tay cộng sản bị bắt và báo chí cộng sản bị tịch thu.

Báo mới

Bản báo được tin « Báo thương mại » sẽ xuất bản vào ngày 28-10-34 tại Hanoi (tòa-soạn 14 rue du Takou).

Báo xuất bản mỗi tháng 2 kỳ, theo thể lệ tạp chí.

Xin giới thiệu bạn đồng nghiệp mới cùng đọc giả P. H.

Sau vụ hành thích vua Yougoslavie và Tổng trưởng Barthou

Paris, 10. 10. — Ông Henriot, nghị viên hạt Gironde xin chất vấn chính phủ về việc « lưu tại chức quan Tổng trưởng bộ ngoại giao, nội vụ và trừng trị một số người để trừ tệ trong các ty hành chính và cảnh sát.

Ông giám đốc nha Liêm phòng Berthoin và quan quận trưởng quận Bouche-de-Rhône bị huyền chức.

Nội các thay đổi

Ông Sarraut, Tổng trưởng bộ Nội-vụ đã từ chức.

Ông Chéron đã từ chức tổng trưởng bộ Tư-pháp, ông Lemery kế chân.

Ông Louis Rollin được cử làm tổng trưởng bộ Thuộc địa. Ông thuộc đảng trung ương Cộng-hòa và đã từng giữ chức tổng trưởng trong nội các Tardieu và nội các Laval.

Chức tổng trưởng bộ Ngoại giao, Thủ tướng Doumergue đề cử ông Pierre Laval

Ông Poincaré tạ thê

Paris 15. 10. — Ông Poincaré đã tạ thê hồi ba giờ sáng.

Ông làm đại biểu cho hạt Meuse tạ thượng nghị viện trong hai mươi năm liên, được các bạn đồng viện, bất luận là thuộc đảng phái nào, đều kính phục ông.

Đối cái tang này, cả nước Pháp và nhất là Thượng nghị viện rất buồn-rầu.

CINÉMA PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi

TUẦN LỄ NÀY

Chiều lịch:

LA GRANDE CAGE

Một cuốn phim rất hay, rất lạ do ANITA PAGE và CLYDE BEATTY sắm vai chính. Trong phim có cảnh 40 con thú dữ vừa sự tử và hồ tức khét nhậy vô người, trông đúng mình ghê sợ. Chỉ còn chiếu đến thứ ba 30 Octobre nữa là hết.

CINÉMA OLYMPIA

Những buổi chiếu Matinée : Thứ năm 2 giờ và 17 giờ 45 ; Thứ bảy từ 17 giờ 45 ; Chủ nhật 2 giờ và 17 giờ.

Từ thứ sáu 26 Oct. đến thứ năm 1er Nov. 1934

Chiếu phim:

Le Roi des Palaces

Một phim vừa vui vừa cấn động — Dân cảnh là ông Carmine Gallons đóng theo vở của Henry Kistemaeckers do các tài tử Jules Berry, Betty Stofeld, Simone Simon, và Dranem hợp diễn — Xin chờ bộ qua

Rạp Palace sắp chiếu một phim rất lạ

L'HOMME INVISIBLE

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư bản dưới quyền kiểm soát của quan Toàn-quyền Đông-pháp Vốn của hội đã nộp đủ cả rồi là: 1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải và 8.000.000 quan tiền Pháp

XỔ SỐ HỘI VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM

Ngày 28 Septembre 1934

Chủ tọa : Ông Brandela, Tổng-Lý nhà Đông-Pháp Ngân-Hàng ở tại Saigon
Dự kiến : Các ông Phạm-quang-Tâm, ông Nguyễn-văn-Thịnh và cố quan Thanh-Tra đương quyền kiểm soát của các hội tư bản Nam-kỳ và Kiểm-Biên chứng kiến.

Phiếu số	Cách thức số 2 — Bộ số 661 đã xổ trúng	
661	Ông Etienne Girard, 34 đường Harmand ở Haiphong	\$ 1.000,00
7797	— Peanchea ở Kratié	1.000,00
3793	— Trương Chi ở Fafloo	500,00
1347	— Trần Văn Tho ở Giadinh	500,00
5420	— Nguyễn duy An ở Sadee	250,00
15642	— Nguyễn Văn Lang ở Soctrang	250,00
732	Cách thức số 3 — Bộ số 1558 đã xổ trúng	\$ 250,00
	Ông Đoàn Văn Sang ở Travinhi	
Xổ số chia tiền lời		
Số tiền chia là : 427\$50		
189	Ông Nguyễn Văn Rót ở Cholon	53,44
217	— Lương Văn Hào, 32 phố hàng Gia ở Hanoi	53,44
235	— Đặng Đình Chân ở Haiphong	53,44
240	— Đinh Xuân ở Vinh	53,44
273	— Huỳnh Tai ở Xuân Lộc	53,44
292	— Đỗ Văn Thảo, 63 đường hàng Than Hanoi	53,44
300	— Phiếu vô danh ở Saigon	53,44
312	— Phạm Văn Liễu ở Saigon	53,44
Xổ số hội vốn gấp bội cho hạng phiếu số 5		
14213A	Ông Huỳnh Văn Học ở Cai-lâu-Thuong	1.000,00
Xổ số hội nguyên vốn cho hạng phiếu số 5 Bộ số 1292 đã xổ trúng		
8021	Ông Georges Vidal ở Tourane	1.000,00
5961A	— Lâm Đạo ở Soctrang	500,00
3712A	— Lê Đức Thái ở Phú Từ Sơn - Bắc-ninh	200,00
1332A	— Trần Văn Lương ở Thuận	200,00
Xổ số miễn góp — Bộ số 660 đã xổ trúng		
1089A	Ông Văn Công Đình ở Cholon	500,00
12455A	— Quốc Cơ ở Bình-dinh	500,00
8988A	— Lê Ngọc Thanh ở Giadinh	200,00
11408A	— Đặng Văn Phước ở Langson	200,00
11379A	— Đình Ban ở Fafloo	200,00
Phiếu số 401 — 1.000\$00 — không góp tiền tháng		

Số tiền hoàn vốn gấp bội cho hạng phiếu số 5 về tháng Octobre định là: 5.000\$00
Kỳ xổ số sau nhắm vào ngày thứ hai 29 octobre 1934

SÁCH DẠY Võ Nhật RẤT KỸ

AI học lấy cũng giỏi ngay
Vi bằng quốc-ngữ và nhiều hình vẽ rõ.
Giấy ngót trắng trang giá 5 hào (Còn rembeut là 0\$85) Tho, mandat gửi cho nhà xuất-bản
"NHẬT-NAM THƯ-QUÁN - HANOI"

NGỌN LỬA MA-TROI

NGUOI Pháp «chàng bao giờ hiểu người Nam được». Tôi quyết rằng thế. Cứ xem câu truyện rất soang của tôi sau này cũng đủ rõ.

Bây giờ tôi còn học tại trường Bưởi, vào năm thứ nhất, thứ nhì hay thứ ba gì đó. Nhưng năm nào, thì năm, tôi chỉ xin các độc-giá biết cho rằng hồi đó, tuy tôi là một cậu học trò Cao-dẳng tiểu học, mà về sau môn hóa học, đối với những vị sinh-viên Cao-dẳng tôi, tôi có thể tự phụ rằng, nếu chẳng giỏi hơn nhiều, tôi cũng hơn họ một tí.

Ngay từ độ ấy, tôi đã nghiệm cái chương-trình hóa học của nhà nước không thích hợp với học trò An-nam mình rồi. Nên tôi có thảo ra một bản riêng để theo đó làm sách. Nhưng trước khi viết tất phải thí nghiệm! Mà tôi lại là lưu học-sinh thí thí-nghiệm ở đâu? Xin phép ông đốc vào làm trong phòng thí-nghiệm của nhà trường, lẽ tất nhiên là không được, một là vì thấy tôi bé choắt bằng hai ngón tay, ông sẽ khinh tôi là một thằng học trò quèn mà không cho, hai là vì từ hồi Âu-chiến, hai tiếng hóa-học nghe nó ghê gớm lắm: ông tất sợ tôi pha nham pha nhĩ, lỡ cả trường lẫn mấy nghìn học-sinh nổ lên mây thì nguy. Xin như thế đã chẳng được lại mang tiếng là anh học trò «lạ» thì thà đừng xin. Tôi liền yên ỉm tôi bằng một cách khác, là thí-nghiệm ngay trên giường; các thuốc men, tôi đều để sẵn vào một cái hộp giấu kín dưới nệm, hay trong chăn, trong gối.

Thế là cứ tối tối, rửa mặt mũi xong, tôi leo phất lên giường, nằm im thin-thít để tỏ cho viên coi biết rằng tôi là một cậu học trò rất trọng giấc ngủ, nhất là rất trọng quĩ tắc nhà trường. Nhưng độ một, hai giờ, sau hồi trống giục chúng tôi phải lên giường cả đi, không được chạy rón lên nữa, tôi bèn giờ mình lại, nằm xấp xuống, ngừng đầu lên, để chân hé ra cho ánh sáng đèn vào, rồi thò tay lấy thuốc, nghịch.

Nghịch như vậy cũng nguy hiểm thực, nhưng nhờ trời, «phòng thí-nghiệm» của tôi và tôi vẫn được yên vô cùng...

Một hôm học đến chất lân-tinh, «phosphore», muốn cho cái giờ hóa-học được có hậu, vị giáo-sư chúng tôi nhè lúc trống tan, ném mấy miếng gì trắng trắng xuống nước (về sau tôi mới hỏi được) đó là chất phosphore de calcium; không có trong chương-trình

cao-dẳng tiểu học. Tức thì một đám bong bóng đua nhau nổi lên. Cứ nổi một cái bọt lên tới mặt nước, nước lại nổ ra một tiếng rất kín đáo và biến thành một ngọn lửa. Mỗi một tiếng nổ lại bắn lên không-trung một cái vòng khói trắng muốt. Vòng khói cứ rung rinh bay tỏa to mãi ra, trông rất ngoạn mục. Tôi vốn thích những cái kỳ-khởi, nên thấy vậy, tôi cảm quá. Thế là từ đó, tôi sinh ra nghĩ ngợi. Tôi nghĩ: nếu trong sách của tôi mà có nói tới chất này thì còn gì hay bằng. Nhưng sách tôi làm là một cuốn sách dạy hóa học không theo lẽ lối cũ, nghĩa là học toán về những chất mà «người nước tôi» trông thấy hằng ngày. Vậy làm thế nào cho nảy ra ngọn lửa, nảy ra ngọn lửa, nảy ra tiếng kêu kia?

Về môn hóa học, lúc đó tôi đã tạm tạm biết, vậy tôi chỉ tra mấy cuốn sách giấy sộ của thư-viện nhà trường là ra ngay. Sách nói rằng: thứ bong bóng kia là bong bóng một thứ khí gọi là Phosphure d'hydrogène. Thứ khí này nhẹ hơn khí trời là chạy liền. Muốn chế thứ khí ấy thì ném Phosphure de calcium vào nước lã, hoặc nấu lân-tinh với Potasse, hoặc nấu Phosphure de cuivre với Cyanure de Potassium vãn vãn... Nói tóm lại, nếu các ngài muốn chế cái hơi thành hồ bô ngô là chấy ấy thì ngoài những thứ bấu và thứ ống thủy tinh kỹ khởi, các ngài còn phải mua những vị thuốc rất nguy hiểm, rất độc mà chẳng hiệu thuốc nào cả gan giám bán cho các ngài cả.

Học hóa-học theo sách, các ngài sẽ gặp những sự ngăn trở đó. Tôi đã nói, tôi cố phá cái lối ấy đi, cho nên mới sinh ra lầm truyện. Vậy tôi xin nói tiếp: tôi nghĩ mãi, nghĩ mãi, bỗng nảy ra một ý kiến. Tôi thường thấy bánh pháo xiết của trẻ con chơi mà lâu người vẫn cho là trong đó có lân-tinh đỏ (phosphore rouge). Tôi cũng vẫn a dua họ mà cho nó là thế, nên không để ý đến. Nhưng từ khi nghĩ tới ngọn lửa ma-troi, vì trong xương, trong óc có lân-tinh. Khi người hoặc các súc vật chết đi, lâu ngày lân-tinh thành ra khí (phosphure d'hydrogène), theo khe đất nhồi lên, cùng với thứ khác rồi gặp khí trời, đám khí ấy cháy lên thành ngọn dài gọi là ma-troi, hoặc thành đám lè tề mặt đất, gọi là ông đồng, thì tôi sinh nghĩ, nhờ mua cho được vài ba bánh về xem thì tề ra nó là lân-tinh trắng mà chú Tàu hay chú Ấng-lê đem pha thuốc đỏ vào để dễ nhập cảng (lân-tinh đỏ không độc, lân-tinh trắng ăn phải thì chết, cho nên pháo xiết rất độc).

Biết thế, ngay tối hôm ấy, đời anh em và viên coi ngủ kỹ rồi tôi mới dậy, ngâm pháo xiết nát ra thành bùn. Tôi lấy vôi, sa-phông và nước trẻ, đặc trộn hầu lộn cả vào. Bày nhiều vị hòa vào một cái chén con. Tôi chum kín chân lên, chờ. Thì quả nhiên, tôi tinh đã đứng lảm. Chỉ độ nửa giờ sau, một cái bong bóng phồng lên, vỡ ra một tiếng nổ và một ngọn lửa. Từ đó, lửa cứ ngọn nọ tắt, lại ngọn kia lên.

Nhưng cái mùi nó xông lên như hơi tối, hơi lũng cả chân, không thể ngủ lâu được; tôi phải nhảy xuống giường, lấy một tờ báo cũ giải xuống gầm rồi nằm phục gọn thon-lón lên trên, trước mặt để cái chén.

Gầm giường thoáng, mùi hôi dễ ngửi hơn là ở trong chân. Tôi mê quá nên cứ nằm dưới gầm mà nhìn những ngọn lửa nhấp nhô, mãi không biết chán.

Gầm giường thoáng, mùi hôi dễ ngửi hơn là ở trong chân. Tôi mê quá nên cứ nằm dưới gầm mà nhìn những ngọn lửa nhấp nhô, mãi không biết chán. Sau mỗi chân, tôi chui ra, với lên giường lấy gối xuống để tỳ, thì nằm chưa ấm chỗ, tôi đã thấy một cái bóng đen lù lù ngay đằng sau tôi: ông đốc! Tôi hết hoảng, kéo gối đẩy lên trên chén pháo xiết rồi ngồi đực người ra đó, không biết làm thế nào nữa. Mãi tới khi ông đứng lên chép cái bảng tên gián trên đầu giường, tôi mới hoàn hồn lại. Tôi lóp ngóp chui ra định kêu nài ông, thì ông quay lưng lảng lảng đi, không thấy một tiếng động. Té ra ông ta đi giày cao-su.

Thế là bữa sau, chủ nhật, tôi bị phạt không được ra ngoài, mà bị phạt về cái tội: «Đã ngủ dưới gầm giường.»

Bị phạt lần ấy là lần đầu, tôi rất thẹn. Ngồi bó cẳng trong trường, tôi tiếc thắm rằng:

— Giá thầy giáo dạy hóa học tôi mà làm đốc trường, thì phen này, tên tôi sẽ được truyền tụng, như tên ông Gengembre, người phát minh ra phosphure d'hydrogène hay tên ông Paul Thénard, người đã phân tích được cái hơi ấy, chứ có đâu đến nỗi phải liệt vào «sổ đoạn trường!»

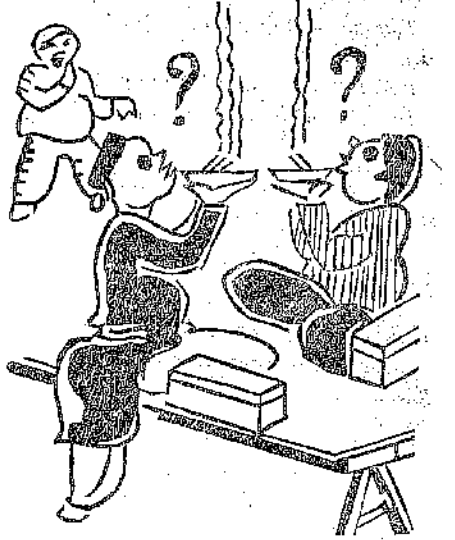
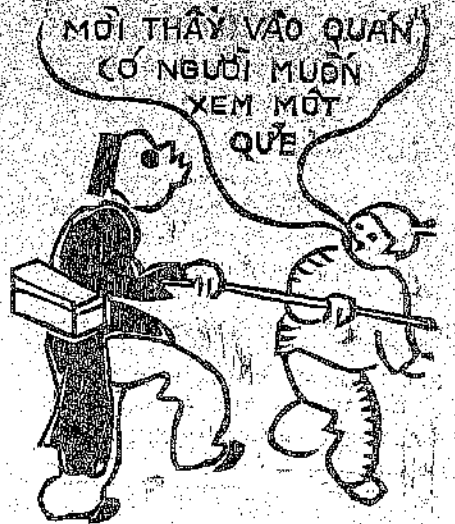
Trong khi chịu phạt, tôi thấy ông đốc vào nói nhỏ, nói to gì với viên coi lớp chẳng biết, nhưng có lẽ nói về truyện tôi ngủ gầm giường, vì tôi thấy cả hai người đều nhìn tôi. Rồi ông ra, vừa lắc đầu, vừa nhún vai, nói:

— Tâm tình người annam khó hiểu thật!...

Chàng thứ XIII

Từ số đầu tháng này, báo Phong-Hóa in tại nhà in Tân-Dân Hanoi. Coi đó đủ thấy nhà in Tân-Dân in đẹp là nhường nào.

(Lời cáo-bạch của Tân-Dân).

ĐÃ CÓ BẢN
GIỜNG NƯỚC NGƯỢC
ĐẸP
GÁNH HÀNG HOA

MỘT CÁCH LÀM CHO NGƯỜI MẠNH KHỎE LUÔN

Ăn uống ngon miệng dễ tiêu, biết đói, tức là trong người mạnh khỏe, vô bệnh. Năm mới các ngài thấy trong mình ăn không tiêu, hay là nôn ọ, đầy hơi, đau tức, đau bụng; các ngài nên mua ngay một lọ Gastrot 0\$40 ở hiệu thuốc tây VŨ-ĐỒ-THỊN pha uống một cốc là khỏi ngay. Thuốc này mới phát minh, hợp với phủ tạng người Annam, rất bổ cho bộ tiêu hóa. Chưa được nhiều người khỏi bệnh dạ dày và đau bụng kinh niên.

HÀ-THÀNH, 16, HÀNG DÀ

TÀI-XUYỀN may áo quý bà, quý nương. Nghề thêu, thêu khéo lạ thường. Có nhà họa sĩ Cát-Tường trông nom. Gần xa nào nức tiếng đồn...

COMPTOIR DE PETITES INDUSTRIES

TÀI-XUYỀN

là hiệu may và thêu kiêm các lối hợp thời do Mlle LÊ-VŨ-THÁI chủ trương và ông NGUYỄN-CÁT-TƯỜNG vẽ giúp các kiểu

HỘI CHỢ NAM NAY

Làm quảng-cáo mà không tìm đến những nhà chuyên-môn, thì không còn gì vô-ích bằng.

Muốn được như ý về mọi phương-diện xin mời lại phòng Comptoir de Publicité Artistique thương-lương.

M. NGUYỄN TRỌNG TRẠC
BUREAU DU PHONG - HÓA

NÊN BIẾT PHÁP-LUẬT

Nhiều việc phải mất lắm tiền mà vẫn hỏng là tại không biết làm, hoặc lị lưa, hoặc vì việc mình không có lý cũng mà người ta không chịu nói thật cho mình biết trước. Khi có việc, nên đến bàn trước với ông **TRẦN-ĐÌNH-TRÚC** Luật-khoa Cử-nhân, một nhà chuyên môn về pháp luật đã lâu năm.

Số 5, hàng Gia cũ, Rue des Guirs, Hanoi (CÁNH BÃI CHỢ HÀNG GIA CŨ)

BUỔI TỐI CŨNG TIẾP TỪ 8 ĐẾN 9 GIỜ

Phong-Hóa Tuần báo

MUA BÁO KỂ TỪ 1 VÀ 15, VÀ PHẢI TRẢ TIỀN TRƯỚC NGÂN PHIẾU XIN GỬI VỀ: M. Ng. trưởng-Tam Directeur đ/n P.H.

TOÀ SOẠN VÀ TRI-SỰ
Số 1, B^o Carnot, Hanoi - Tél. 874

GIÁ BÁO

Trong nước, Ngoại quốc		
Pháp và thuộc địa		
Một năm.	3\$00	6\$50
Sáu tháng	1.60	3.50

LEN với DA

Các quý-hà, quý-cô dùng len dạ may áo, muốn được hàng tốt, mẫu đẹp, kiểu hợp thời, rồi đây không ân hận thì chỉ nên đến

TIỆM-CHÍNH BOMBAY

89, HÀNG KHAY

Nhung đen toàn to, satin Tuyết-nhung, Đoàn thám, Kim-Tiến cùng các hàng đặt riêng về việc cưới-xin đã về rất nhiều

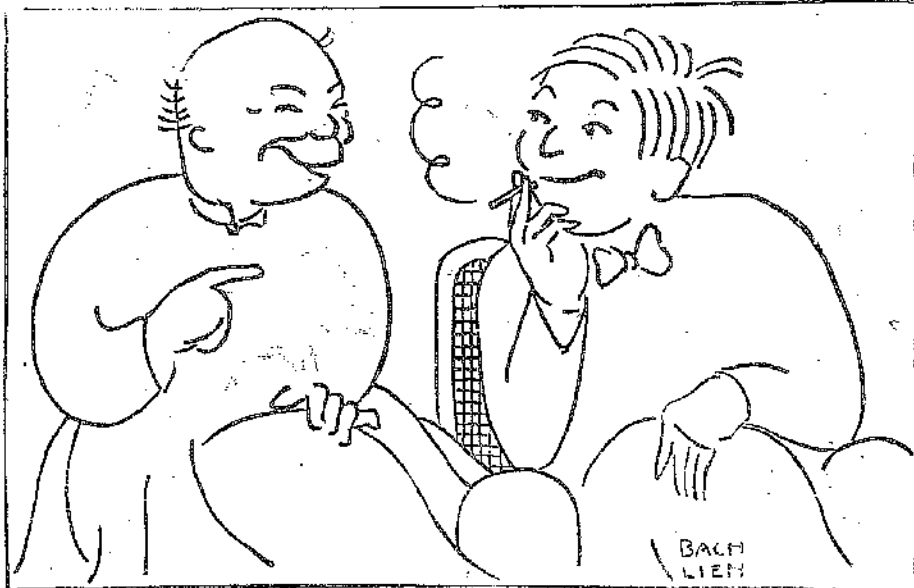
MAISON NHUAN-OC

ARCHITECTURE
(Avant-Métré et métré définitif)

Mười bảy năm chuyên vẽ kiến trúc theo mặt vệ - sinh thành phố Hanoi. Đã có bốn trăm kiểu nhà của bản-sở vẽ, mà đã xây tại Hanoi và các tỉnh xin tinh giá bả

Siège : 168, Rue Lê-Lợi, Hanoi
Succursales: 63, A M^o Joffré, Thanh-Hoá

KHẨU THIỆT HỮU BẰNG

A - Đêm qua, tôi nằm mê lạ quá, loay hoay thế nào mà mình nuốt trứng được quả địa-cầu.

B - Cũng chưa lạ, tôi nằm mê thấy tôi đi chơi, bị lạc ra ngoài quả đất... chắc lúc đó thì anh nuốt phải nó.

Những hạt đậu nhọn nhặt trong nghị viện hôm bầu nghị-trưởng

Ông Tá nói :

1. Tôi mất quyền nói.

Ông nghị mà mất quyền nói, thì hẳn chỉ có ông nghị câm.

2. Ông Vĩnh giết giáy ông Lục.

Bước giáy vào đầu mà giết? Nên nói rõ hơn một chút.

3. Tôi tuy trẻ mà rất lễ phép.

Vậy trẻ thì đáng lễ không lễ phép đấy. Họ chẳng có trẻ con.

4. Tôi nói với ông đầu rùm các ông kia.

Chỉ nói: chúa trùm, hoặc chúa chòm, hoặc đầu dăng. Người ta chỉ dùng chữ trùm để tỏ người đứng đầu các con hát mà thôi. Thi dụ: trùm phường chèo, trùm ả

đào. Có lẽ ông Tá cho hai thứ «trùm» là một như thế cũng có lý. Và không có «trùm» Khâm-thiên thì làm gì có «trùm» nghị viên.

Ông Lục bảo ông Bản :

1. Ông lại đưa cả chỗ ra.

Ở viện có thời xôi đầu mà đưa chỗ ra?

2. Tôi không phải là quan trên.

Không, ông là quan đấy chứ, vì tôi cứ nghe thấy nhiều lần các ông bảo nhau: «Xin mời các quan bỏ phiếu cho thôi». Hay ông Lục muốn nói: «Tôi chỉ là quan dưới, chứ không phải quan trên».

Ông Vĩnh nói :

2. Đit của, đit cạp.

Chỉ nghe nói: đit của, đit cạp. Vì càng làm gì có đit ọ

3. Chúng ta có cần gì nghe những truyện nhãi ranh (niaiseries).

Đã nói chúng ta là người lớn cả, mà sao lại còn có truyện nhãi ranh ở trong đám người lớn ấy?

Ông Nguyễn Huy Hời :

1. Le président qui... chose... Là cái quỷ gì thế?

2. (Bảo Lê-Thăng) - Tais-toi.

Làm như nói với cu li xe không bằng!

Ông Sĩ (Bắc-ninh)

Bảo ông Tá :

— Lắc rồi, sao ông còn nói?

Ông Tá trả lời: — Ông ấy lắc ông đấy, chứ không phải lắc tôi.

Họ là nghị viên ăn nói gang thép mà biết luật pháp tinh tường quá!

Ông Bản bảo ông Lục :

1. Tư cách ông là người nghị-trưởng.

Tư cách là người thế quái nào được?

2. Tôi ngong gì mà không vào được quan Thống-sứ.

Thì đã cố nhiên, vì ngong hay không ngong cũng đều vào được quan Thống-sứ. Mà đến cảm đặc cũng vậy thôi. Trừ ra khi nào ông cụt cả hai chân. Nhưng khi ấy, ông đã có cái nặng, thì cũng vẫn vào được quan Thống-sứ.

3. Công là tư, tư là công

Ồ! hay nhỉ! trắng là đen, đen là trắng.

À, phải rồi! cũng như các ông nói: các ông dân-biến đều là quan.

4. Ủy, uầy làm cái «vơ» - Không biết ông nghị an-nam nói tiếng nước gì?

Một ông nghị :

— Bàu bàu mau đi thôi không có dôi lăm rồi.

Ai đem tiền ra nghị viện mà bảo mua, bán. Mà mua, bán cái gì mới được chứ.

Ông nghề Lê Thăng

(uốn-éo, ôn-ên nói) :

— Người trong ban trị sự phải cùng một đồng ý.

Hắn cũng cùng một đồng hội... và cùng một đồng hội, cùng một đồng thuyền. Chỉ lý lăm.

Ông Nguyễn Văn Hải và ông Trần Quang Vinh

Không có hạt đậu đen, vì không nói nửa lời, tuy là hai ông nghị.

NHÁT-ĐÀO-CAO

ĐÀN BÀ ĐẸP TÂN THỜI AI CŨNG DÙNG KEM PHÂN SÁP SA PHÔNG TOKALON

AGENTS MARON ROCHAT ET C^o 45 B^o GAMBETTA HANOI

MAISON TOKALON PARIS. SOCIÉTÉ A.I.E. AFRIQUE 3 RUE RICHER PARIS

VIÊN-DÔNG-TÔN-TÍCH-HỘI

HỘI TH-BAN SEQUANAISE THANH-BÀ-LE LẬP-NÊN
 Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000-phát-lành một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-sốt của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
 Đăng-bạ Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi - 32, phố Paul-Bert - Giấy nói số 892
 Sở-Quản-lý ở Saigon - 68, Bd. Charner - Giấy nói số 1099

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG SEPTEMBRE 1934

Mở ngày thứ sáu 28 Septembre 1934, tại sở Quản-Lý ở số 68 Boulevard Charner, Saigon do ông Robert, Thanh-tra của hội Chủ-tọa cùng ông Nguyễn-Chí-Tâm và Trần-đình-Mân dự-tọa cùng trước mặt quan Kiểm-Sốt của Chính-Phủ.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ
Lần mở trước tháng 5.000\$	24.352	Số này chưa phát hành
Lần mở thứ hai tháng 1.000\$	560	Ông Xavier Malepa, Descours et Cabaud, Haiphong, đã góp 70\$, trúng lĩnh về . . . . . 1.000\$00
	4.515	Ông Phan-châu-Du, Commis greffier Soctrang, đã góp 60\$ trúng lĩnh về 1.000,00
	8.048	Ông Trần-văn-Chúc, Sté Franco-Asiatique des Pétroles Saigon đã góp 8\$, trúng lĩnh về 200,00
	9.095	Ông Nguyễn-ngọc-Lan, làm nhà giấy thép Kong (Laos) đã góp 35\$, trúng lĩnh về 1.000,00
	12.081	Bà Hồng-thị-Le, P.T.T. ở Quang-Ngãi đã góp 5\$, trúng lĩnh về 200,00
	16.162	Ông Nguyễn-văn-Chí, 16 rue Richaud Hanoi, đã góp 7\$50, trúng lĩnh về 500,00
Lần mở thứ ba tháng hai tháng 1.000\$	19.732	Ông Nguyễn-huy-Đình, n° 95 Route Mandarine Hanoi, đã góp 2\$, trúng lĩnh về 200,00
	21.968	Ông Nguyễn-văn-Tồn, làm ở A.F.I.M.A. Hanoi, đã góp 1\$, trúng lĩnh về 200,00
	1.210-1	Ông Thái-sanh-Lau Saigon đã góp 14\$ trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200\$. Có thể bán lại ngay lấy. 1.210-2.-1.210-3.-1.210-5 không được miễn trừ
	1.210-4	Ông Phạm-văn-Rong, 54 rue Jean Dupuis Hanoi, đã góp 14\$ trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200\$ có thể bán lại ngay lấy 105,80
	4.347	4.347-A.-4.347-B không được miễn trừ
	7.488	Ông Nguyễn-văn-Thái Saigon đã góp 20\$ trúng lĩnh phiếu miễn trừ 500\$, có thể bán lại ngay lấy
	9.988	Ông Trần-Phác, Thy bac Quang-Ngãi đã góp 0\$ trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200\$, có thể bán lại ngay lấy 102,40
	14.431	Không được miễn trừ
	18.158	Cô Nguyễn-thị-Bình, là vợ của Yên-Viên Bacninh đã góp 7\$50, trúng lĩnh phiếu miễn trừ 500\$, có thể bán lại ngay lấy. 258,00
	18.258	Ông Nguyễn-văn-Đức, 6 ruelle des Graines Hanoi đã góp 2\$, trúng lĩnh phiếu miễn trừ 200\$, có thể bán lại ngay lấy. 100,80
22.795	Phiếu này chưa phát hành	

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ ba 30 Octobre 1934, hồi 10 giờ sáng tại sở tổng-cục ở số 32 Phố Paul Bert, Hanoi
 Món tiền hoàn lại về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Oct. 1934 định là:

5.000\$ cho những phiếu 1000\$ vốn
 2.500\$ " " 500\$ " "
 1.000\$ " " 200\$ " "

SỮA NESTLÉ

HIỆU CON CHIM

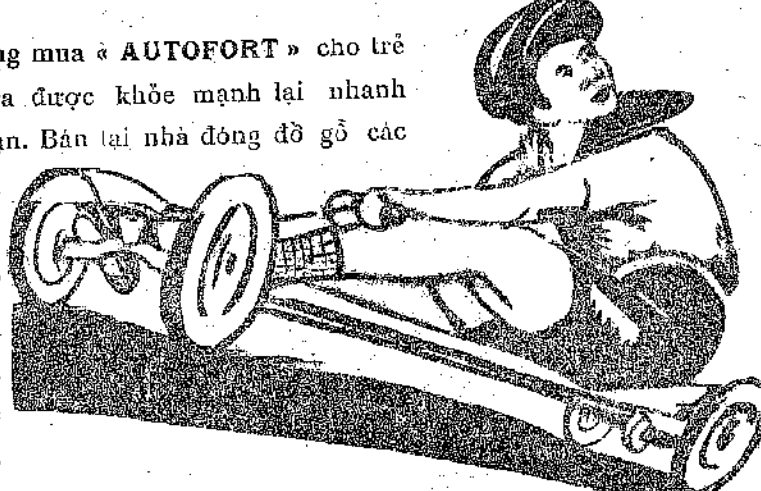
SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỌC QUYỀN BÁN cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, vân vân
 ● ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-miêu ●

TẾT TRUNG THU

Không gì bằng mua « AUTOFORT » cho trẻ con chơi, vừa được khỏe mạnh lại nhanh nhẹn, bạo dạn. Bán tại nhà đóng đồ gỗ các kiểu lán thời

Phúc Long
 (tức là nhà Phúc Thành cũ), ở 43, rue des Graines,
HANOI

GIÁ BÁN LẺ LÀ 3\$50 MỘT CHIẾC
 BÁN BUÔN TỪ 10 CHIẾC GIỜ LÊN CÓ GIÁ RIÊNG

CÓ: PHÒNG SOI ĐIỆN VÀ CHỤP ẢNH ĐIỆN
“Rayon X”
 CÓ: NHÀ HỘ SINH VÀ NHÀ DƯỠNG BỆNH
 167, Boulevard Henri d'Orléans, (đầu ngõ Trạm mới)

BÁC-SĨ LUYỄN 8, Rue de la Citadelle
 8, Phố Cửa Đông sau Nhà-Hỏa, giấy nói: 304
 Chuyên-trị bệnh trẻ con, bệnh đàn bà.
 — Đã máy điện để chữa mọi bệnh —

BÁC-SĨ CHƯÔNG 167, B^e Henri d'Orléans
 Đầu Ngõ Trạm mới, giấy nói: 712
 Chuyên-trị các bệnh đau phổi. Có máy bơm hơi ép phổi (pneumothorax artificiel)
 để chữa bệnh lao.

chaussures D'ENFANTS

pratiques, confortables, hygiéniques bon marché - Eté 1934 - Fabrication à la machine.

VANTOAN

RUE DE LA JOIE N° 95 - HANOI

MÙA RÉT NĂM NAY

NÊN ĐẾN HIỆU

CỤ CHUNG

100, Rue du Coton, Hanoi

Mau áo Pull-over laine, vì là một hiệu đã từng kinh nghiệm trong mười năm về nghề dệt áo laine. Áo Pull-over CỤ CHUNG làm toàn laine tốt, bền, giá phải chăng. Các ngài sẽ nhận ra rằng, không hiệu nào có những kiểu áo đẹp như CỤ CHUNG.

Création CỤ CHUNG

Nếu khi ngứa mắt, hay mắt đỏ, mà giờ lấy hai giọt thuốc đau mắt
COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CAZAUX vào mắt,
như hình theo đây thì tự khắc tránh khỏi được bệnh đau mắt.

Nhà nào cũng cần phải trữ sẵn một lọ thuốc đau mắt
COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CAZAUX

*Chớ mua lầm những thứ thuốc giả hiệu,
chẳng ăn thua gì, lại nguy hiểm nữa.*

THUỐC ĐAU MẮT

COLLYRE JAUNE

CỦA BÁC-SĨ CAZAUX

CÓ BÁN Ở CÁC HIỆU BẢO-CHẾ LỚN, VÀ Ở HIỆU

CHASSAGNE

59, RUE PAUL BERT, 59 - HANOI

BROUSMICHE

39, B^đ PAUL BERT, 39 - HAIPHONG